

Inzending Open Oproep
Vlaams Bouwmeester
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Koning Albert II-laan 20 bus 9, 1000 Brussel
Lokaal 7 G 33

OO 1113 C

1. INVALSHOEK

Het organiseren/ontwerpen van het **hergebruik** en de **herinterpretatie** van het begijnhof als historisch, sociaal en cultureel erfgoed

ifv.

de **zorg, huisvesting en sociale integratie** van personen met verstandelijke handicap op een **creatieve en eigentijdse wijze**.

2. ONDERZOEK / UITGANGSPUNTEN

2.1. Herwaarderen en herinterpreteren van de historische bestemming

begijnhof-wonen

parallel

//

zorg-wonen De Lovie

individueel wonen:

individuele begijnhuisjes >>>>

autonoom wonen Lovie-bewoners

gemeenschaps-wonen:

begijnen in "convent" >>>>

studio's voor Lovie-bewoners

uitgangspnt

2.2. Bestaande bebouwingsstructuur optimaal benutten / interpreteren voor het nieuwe programma:

structuur van de begijnhuisjes respecteren / herstellen / herwaarderen.

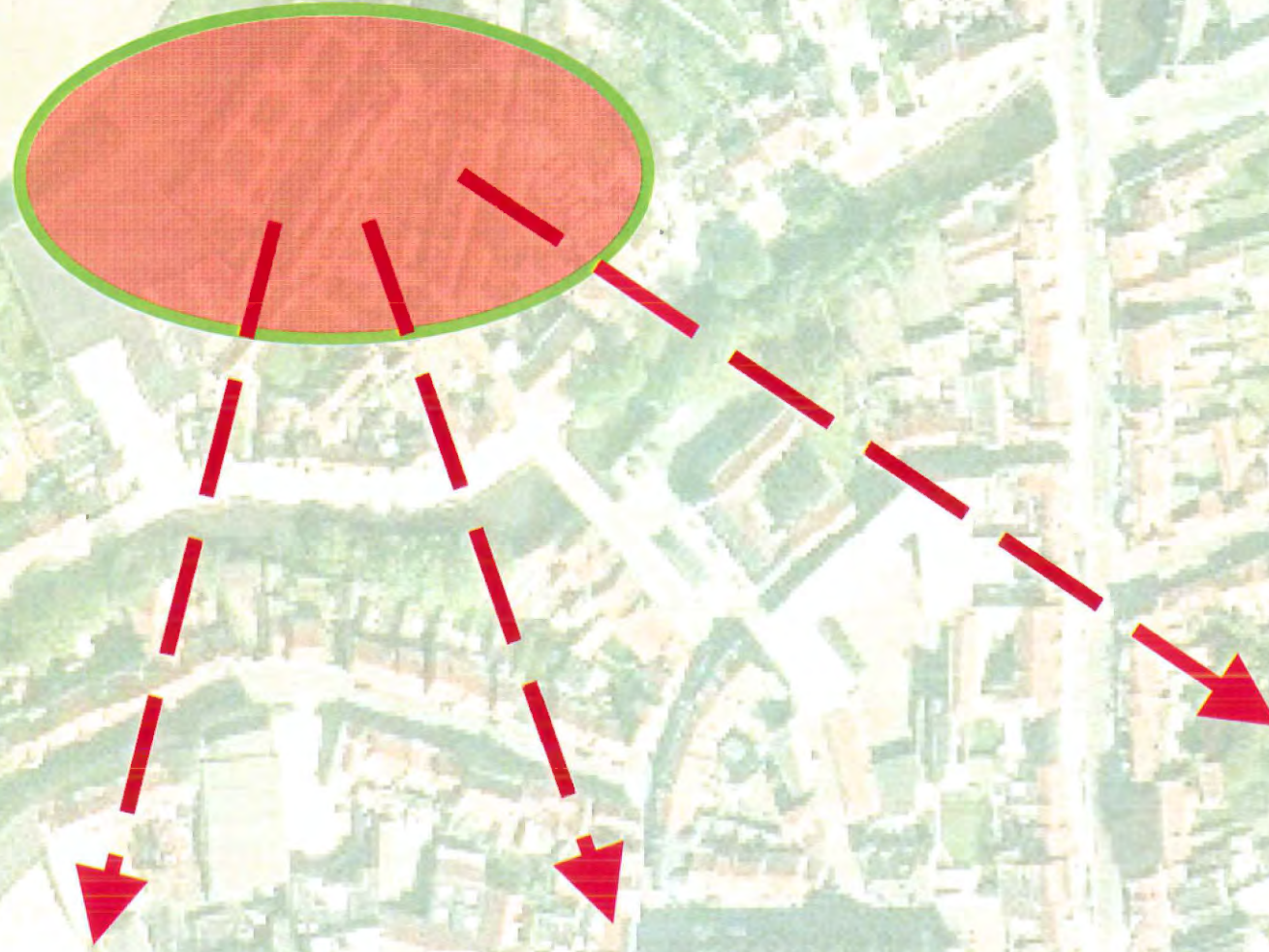
2.3. Nieuwe programma inpassen / interpreteren binnen de gegeven structuur:

nieuwe woonfuncties maximaal binnen verticale structuur.

2.4. Nieuwe bouwvolumes beperken:

zorgvuldig proportioneren, inplanten en materialiseren
in relatie tot de omgevende bestaande volumes.

2.5. Het begijnhof optimaal integreren in de omgevende maatschappelijke structuur van DXM

- vergroten toeristisch-culturele trekpleisterfunctie door de vernieuwing
- multifunctioneel-cultureel gebruik van de kapel
- uitbouw bezoekerscentrum ifv. sociale integratie in combinatie met OA-winkel annex galerij en beperkte terrasfunctie
- verhoogde attractiviteit van de buurt door de vernieuwing, in het verlengde van de kade en vaart-renovatie.

3. ANALYSE

3.1. STEDENBOUWKUNDIGE ANALYSE

3.1.1 Randvoorwaarden

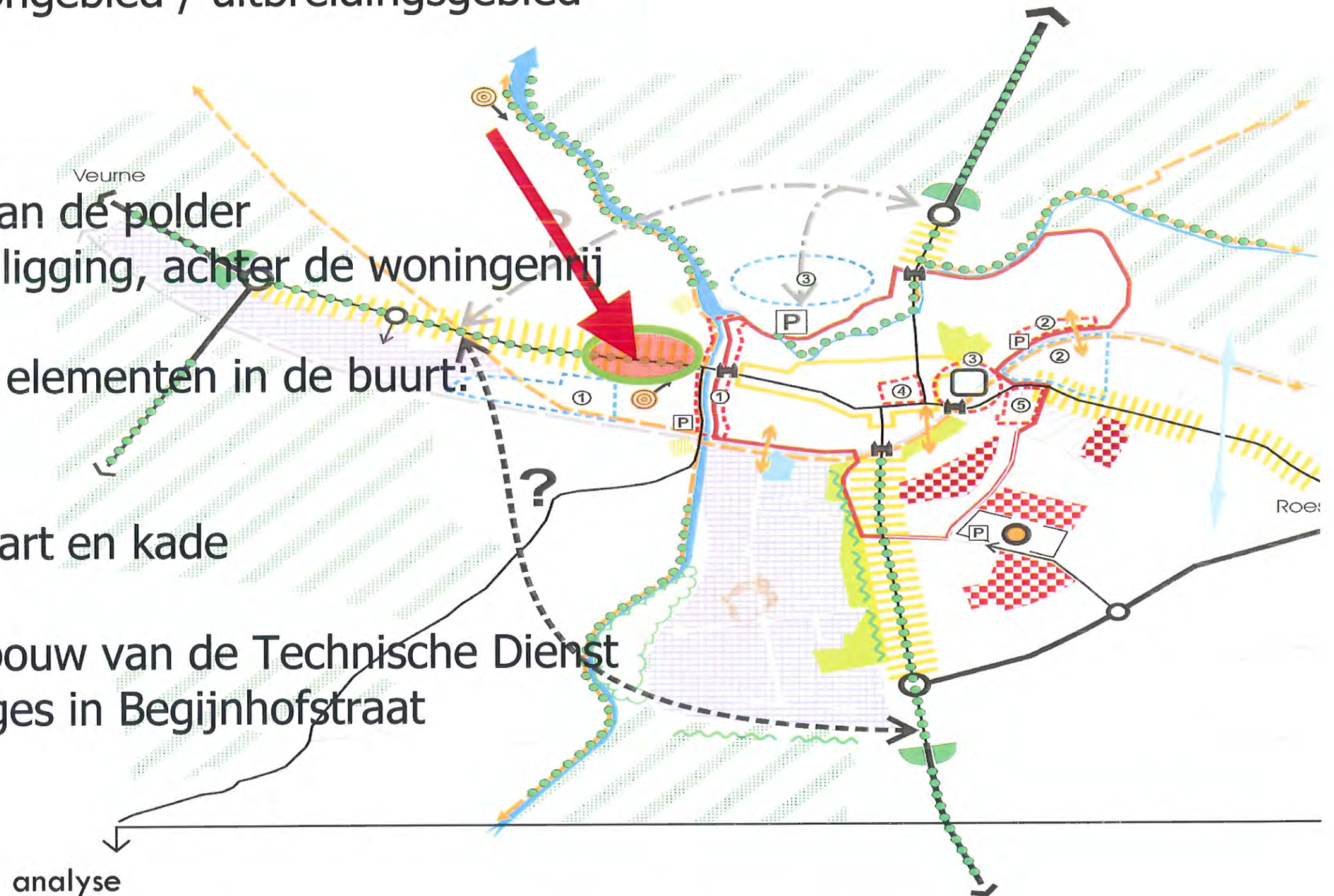
- Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan
- Omliggend woongebied / uitbreidingsgebied
- Situering:

- > rand vd stad
- > aanliggend aan de polder
- > +- verdoken ligging, achter de woningenrij

Strukturerende elementen in de buurt:

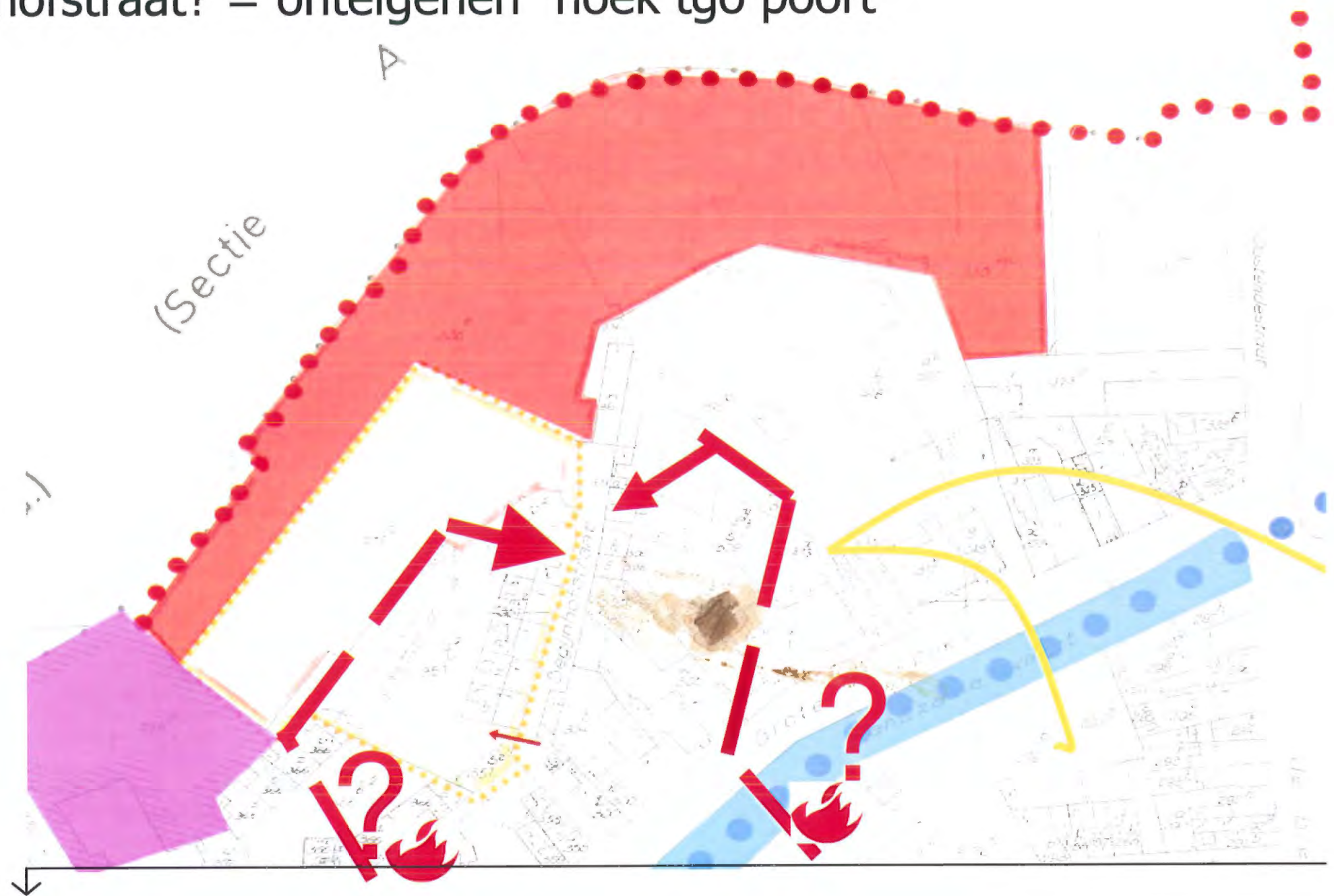
- > IJzer
- > Handzamevaart en kade

- Aanliggend gebouw van de Technische Dienst
- Probleem garages in Begijnhofstraat

3.1.2 Toekomstscenario's

- herbestemming gebouw/terrein Technische Dienst ?
- stadsuitbreiding / inname polder door woonuitbreiding?
- woongebied einde Begijnhofstraat? Mogelijke ontwikkeling?
- herwaardering Begijnhofstraat?
- ontsluiten Begijnhof voor brandweer?
- via terrein/gebouw TD?
- via Begijnhofstraat? = onteigenen hoek tgo poort

analyse

3.2. BOUWKUNDIGE ANALYSE

3.2.1. Historisch:

- Begijnhof type 'pleinbegijnhof'
 - > eenvoudig type
 - > kleinschalig (kleinste van België?)
- Rand van de stad
- Elementen:
 - > binnenplein
 - > individuele huisjes
 - > typische ommuurde tuintjes
 - > kapel
 - > huis Grootjuffrouw (ook convent?)
 - > poorthuis

↓
analyse

- Wederopbouw 1923 na vernietiging
in WO I

- Diverse funkties sedertien.

- Diverse verbouwingen aan Vleugel 1
(tuinvleugel)

- > doorbreken verticale structuur
door gang op verdiepingen
en diverse andere doorgangen
- > optrekken achtergevel
- > aanbouw keuken
- > dichtbouwen onderdoorgang

- Vleugel 2 onbewoond,
maar niet verbouwd

↓
analyse

3.2.2. Analyse gebouwen en buitenruimte

- Markante zichten: Omgevend
 - > Begijnhofstraat en poort
 - > Gesloten straatwand Begijnhofstraat
 - > Polderpanorama

analyse

- Markante zichten: Pleinhof

> zicht naar kapel

> zicht poortgebouw

> zicht 'open' pleinkant

↓
analyse

- Markante zichten: Tuintjes

> Siertuin achteraan
type 'Sunken Lawn'

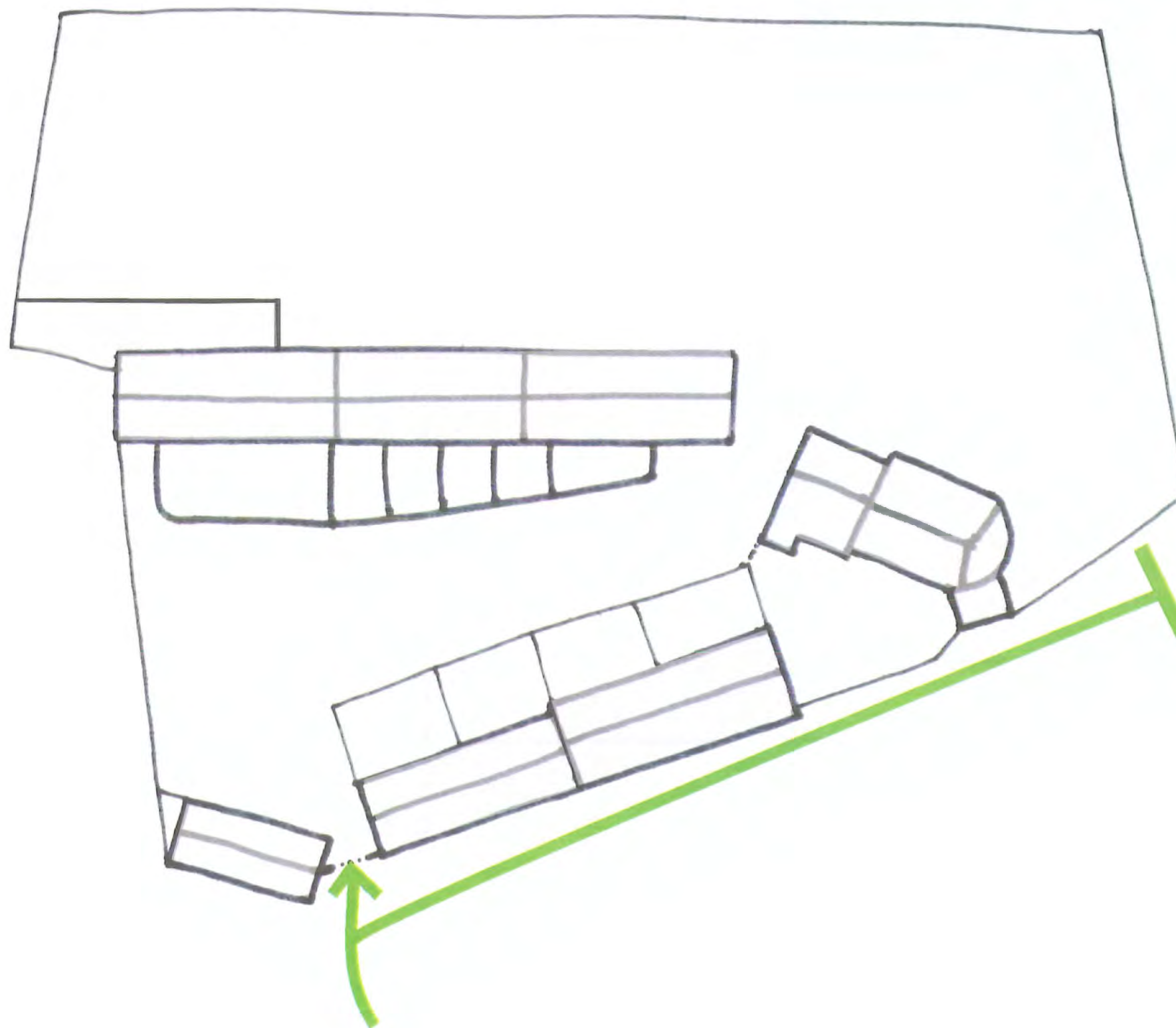

↓
analyse

-

Zonering:

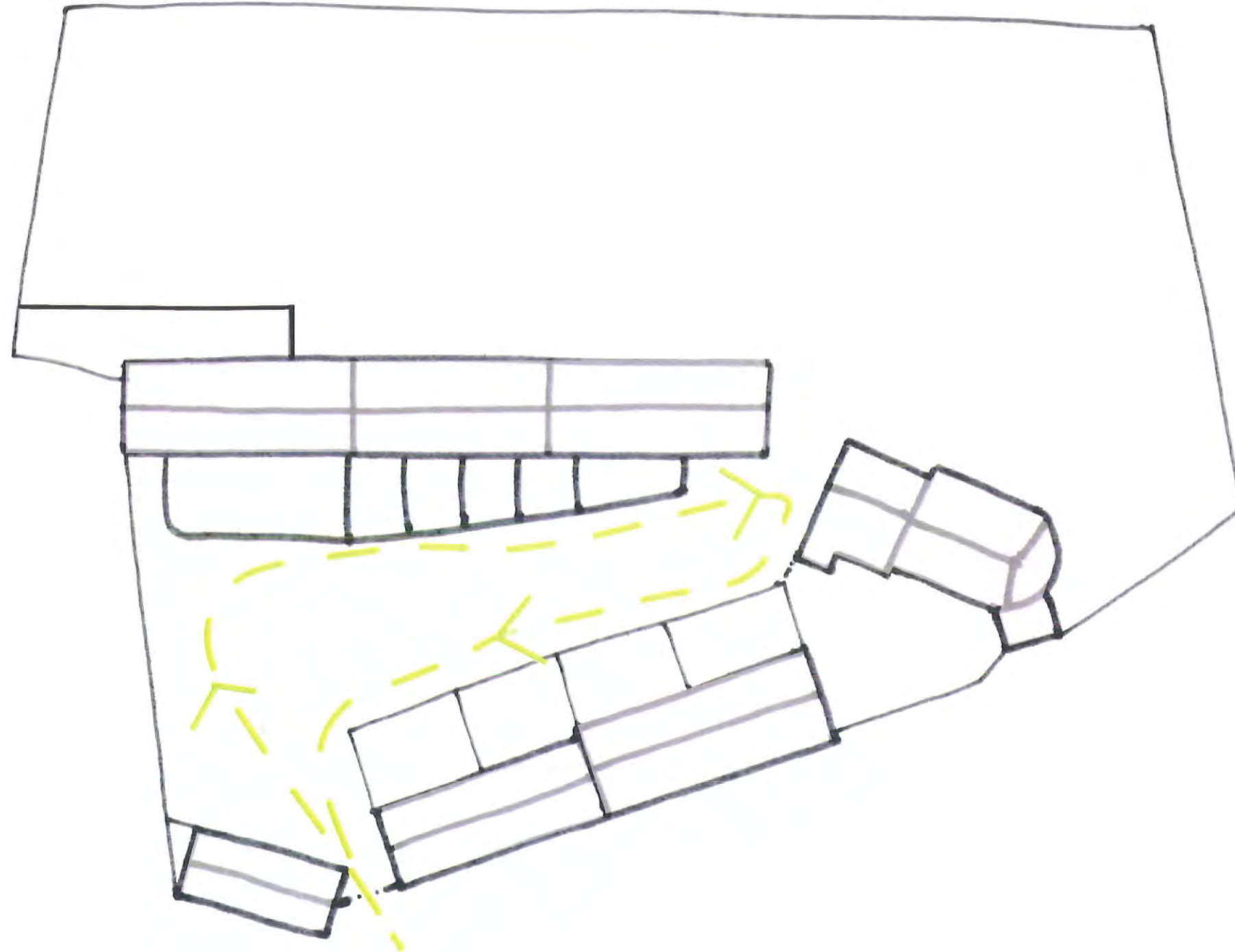
Openbare toegankelijkheid

↓
analyse

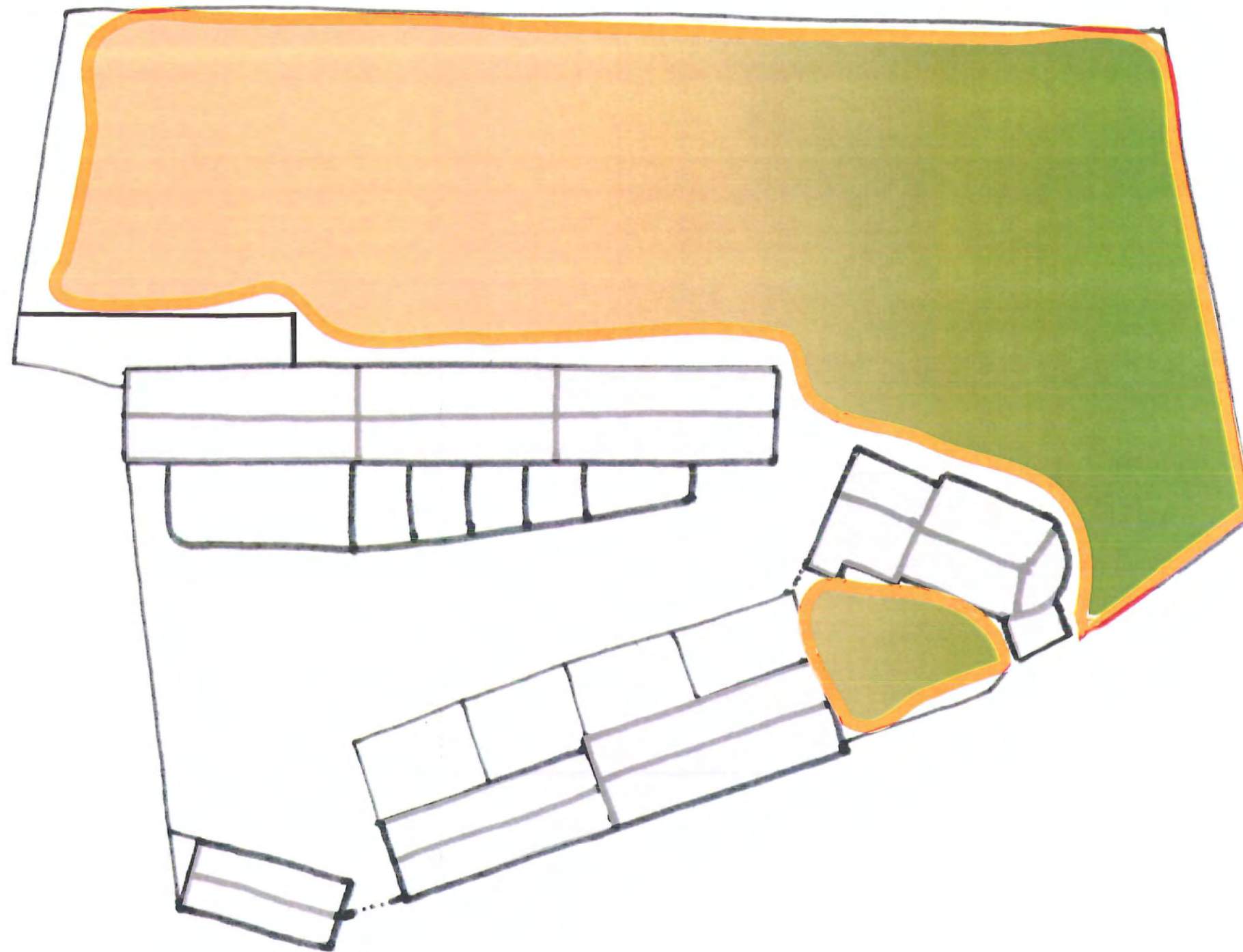
- Zonering:

Semi-openbaar

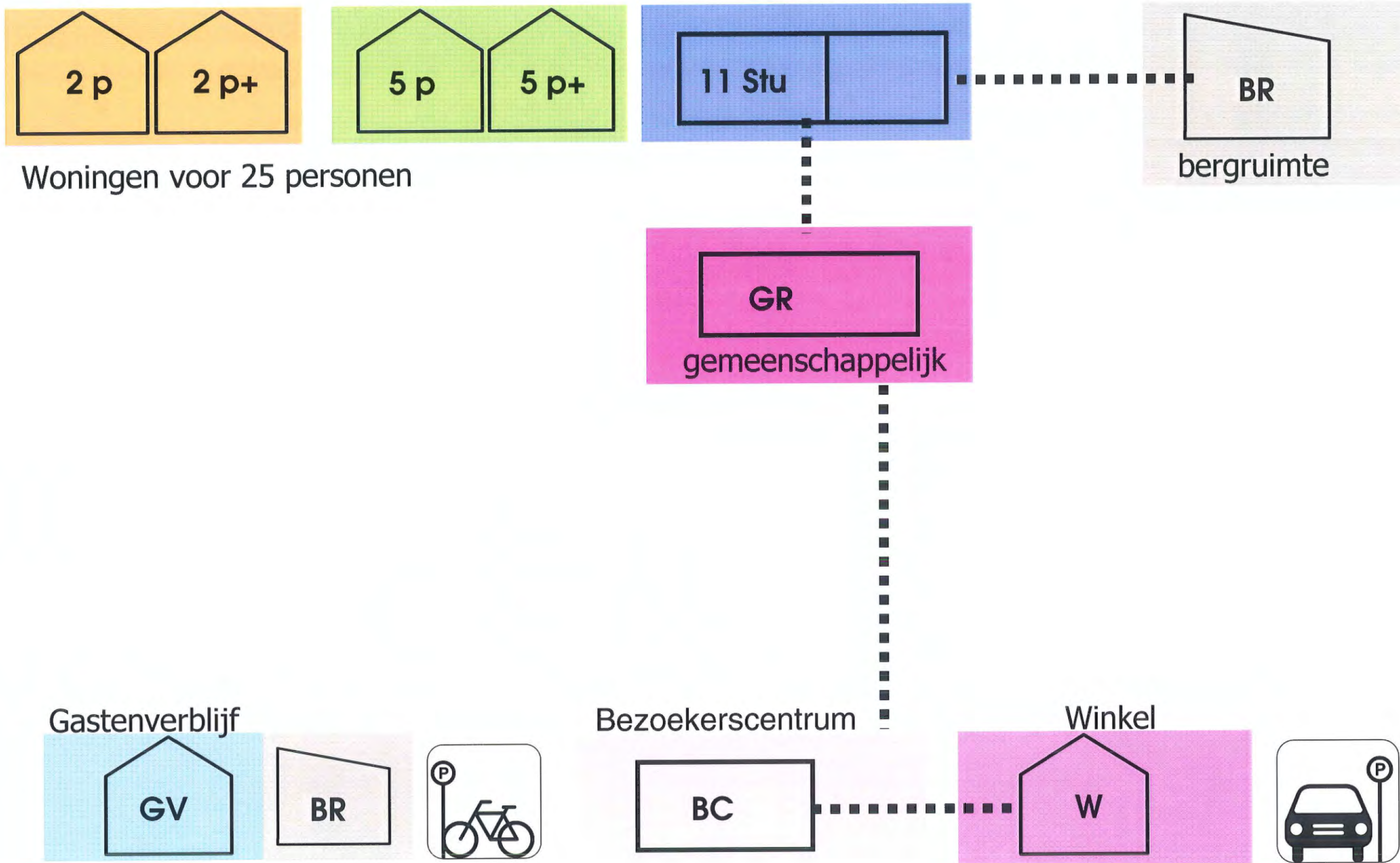
analyse

Zonering: Privé

analyse

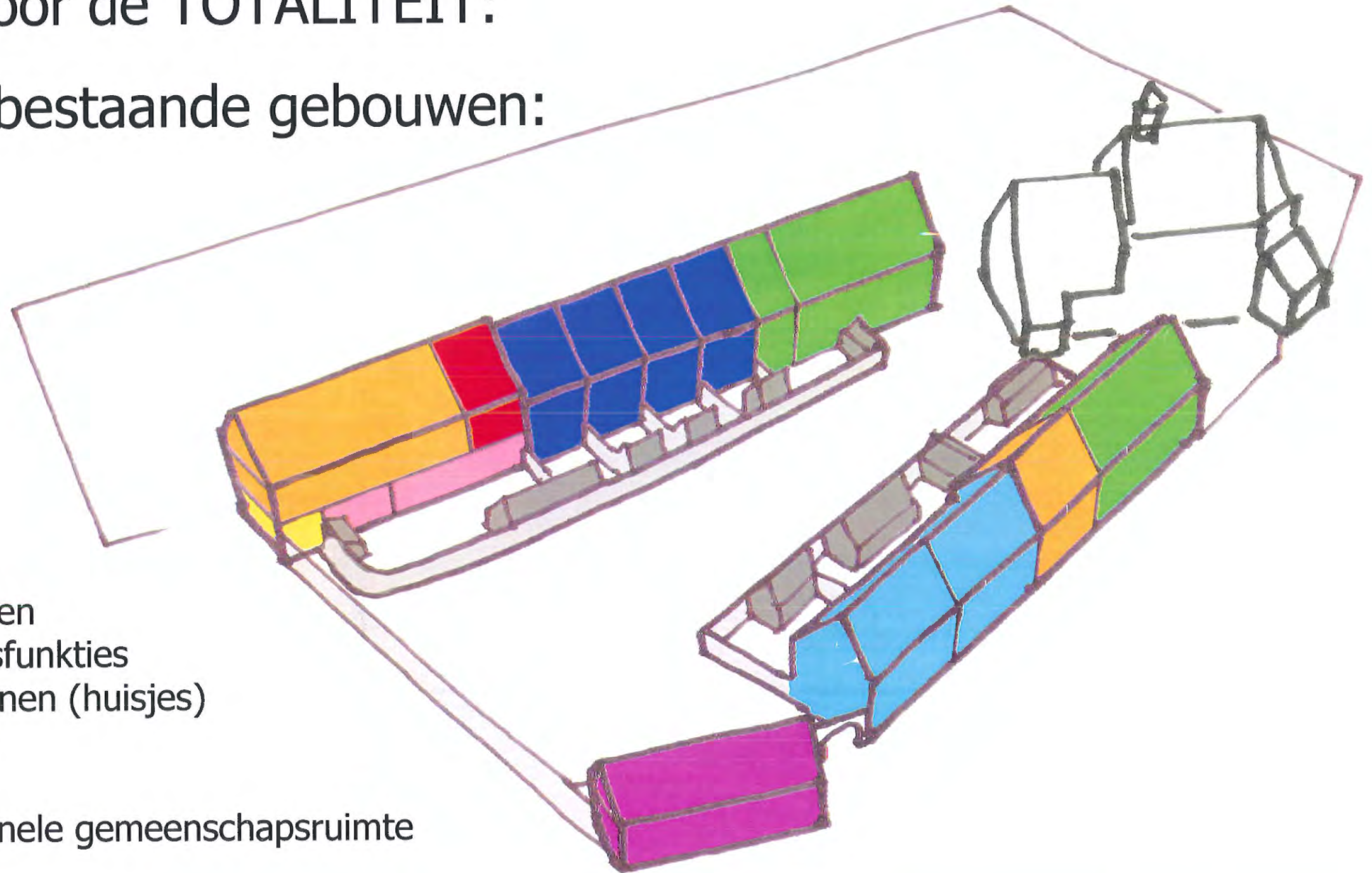
3.2.3. Overzicht programma

4. CONCEPT voor de OPDRACHT:

4.1. CONCEPT voor de TOTALITEIT:

herbestemming bestaande gebouwen:

Vleugel 1 : gemengd wonen

gemeenschapsfuncties

Vleugel 2 : individueel wonen (huisjes)

gastenverblijf

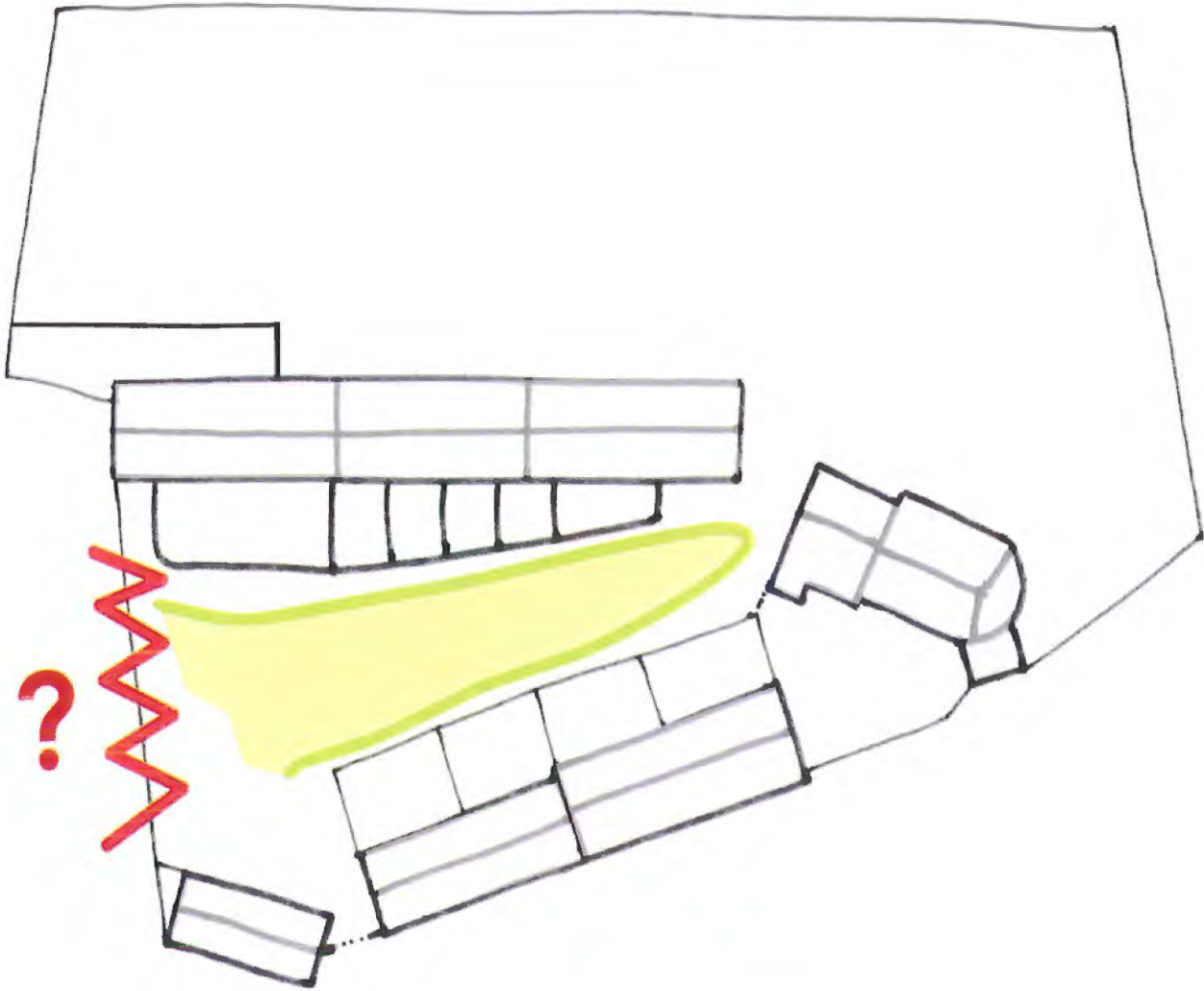
Poortgebouw: winkel

Kapel : multifunctionele gemeenschapsruimte

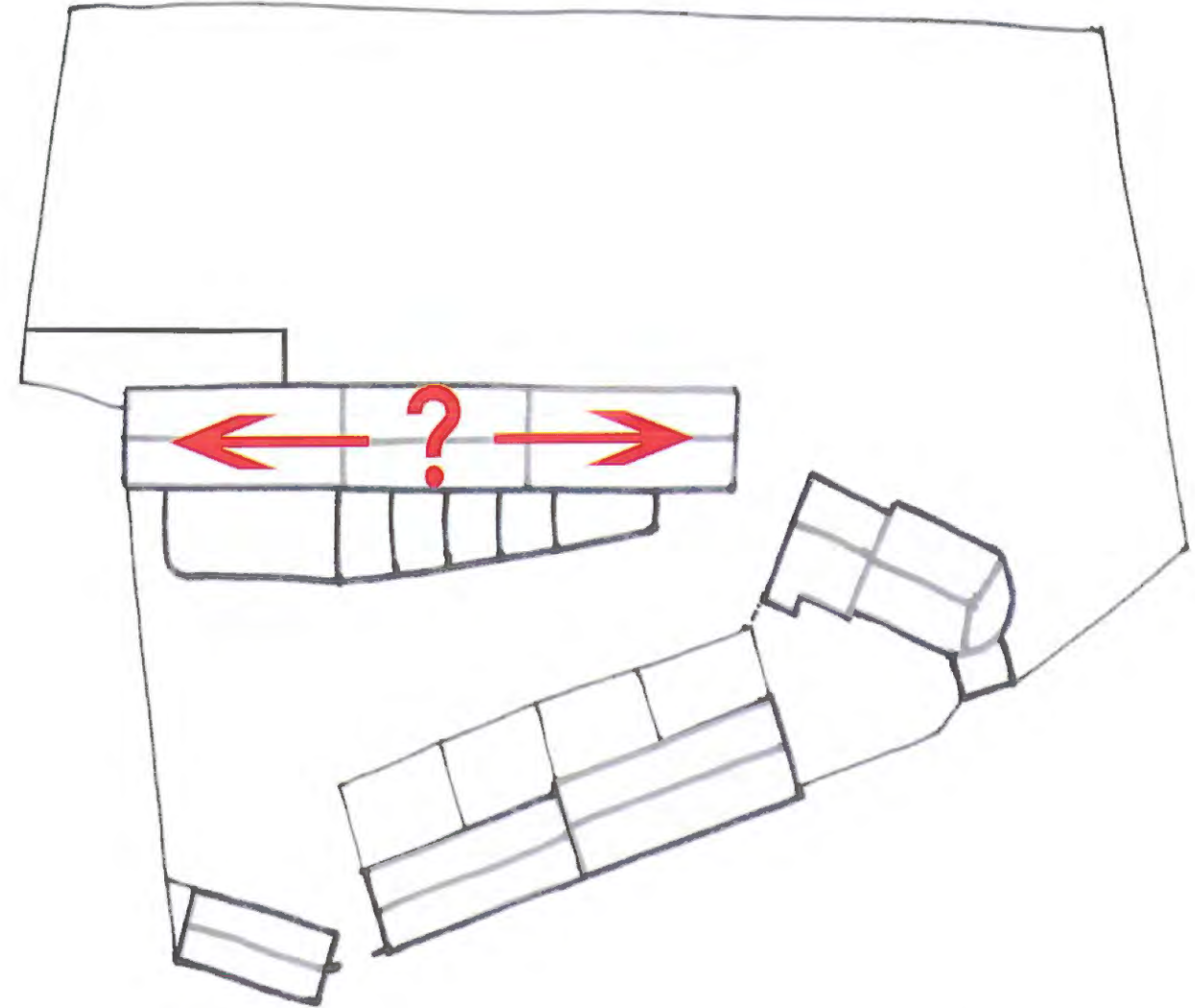
> Resterende knelpunten:

Open pleinkant

Onevenwichtige ruimtebeleving
Suggereert ander begijnhofdeel aan de andere kant
van de muur

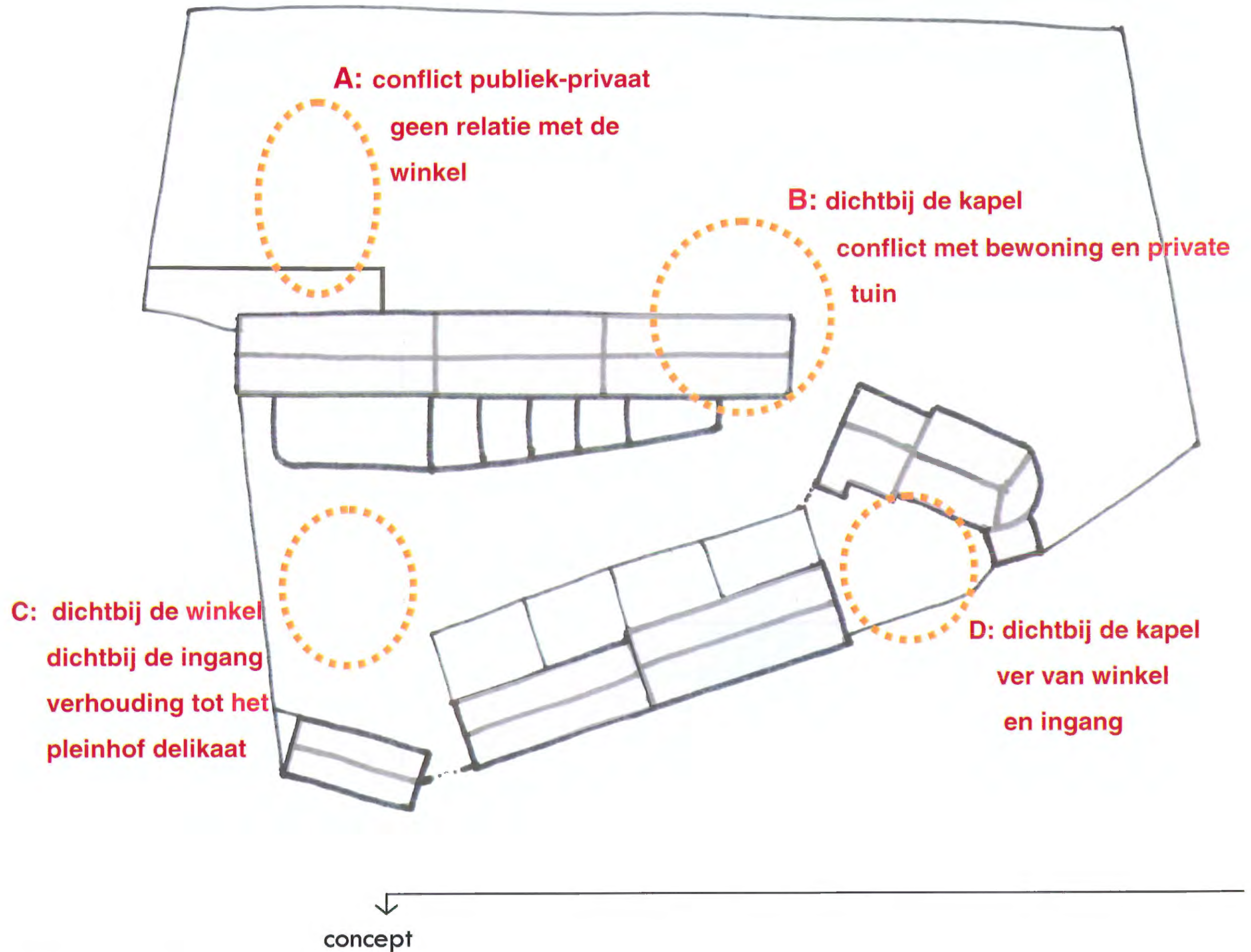
Horizontale circulatie in Vleugel 2

Horizontale circulatie *in* de volumes doorbreekt
de verticale huisjes-structuur van de
gebouwen.

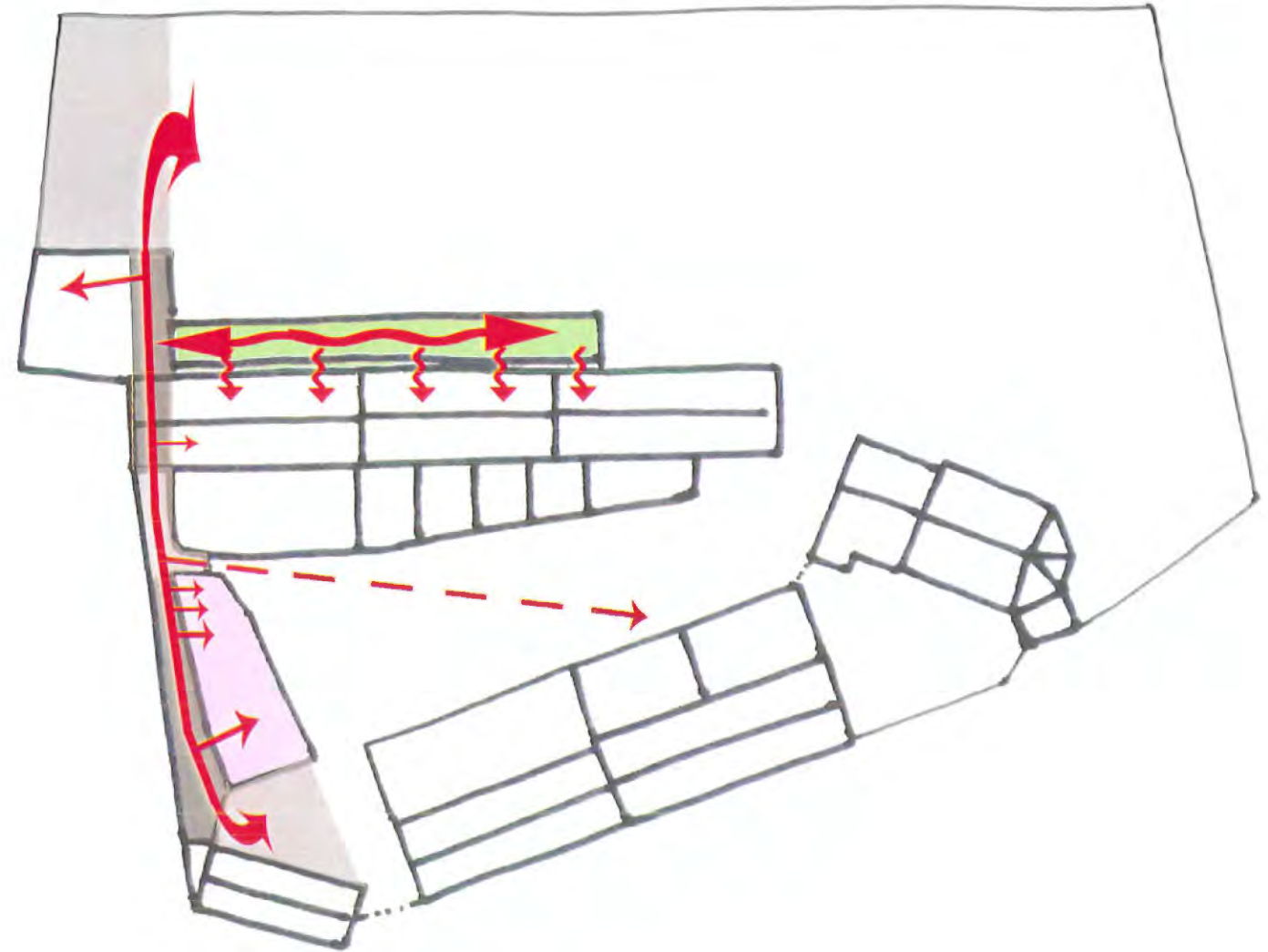
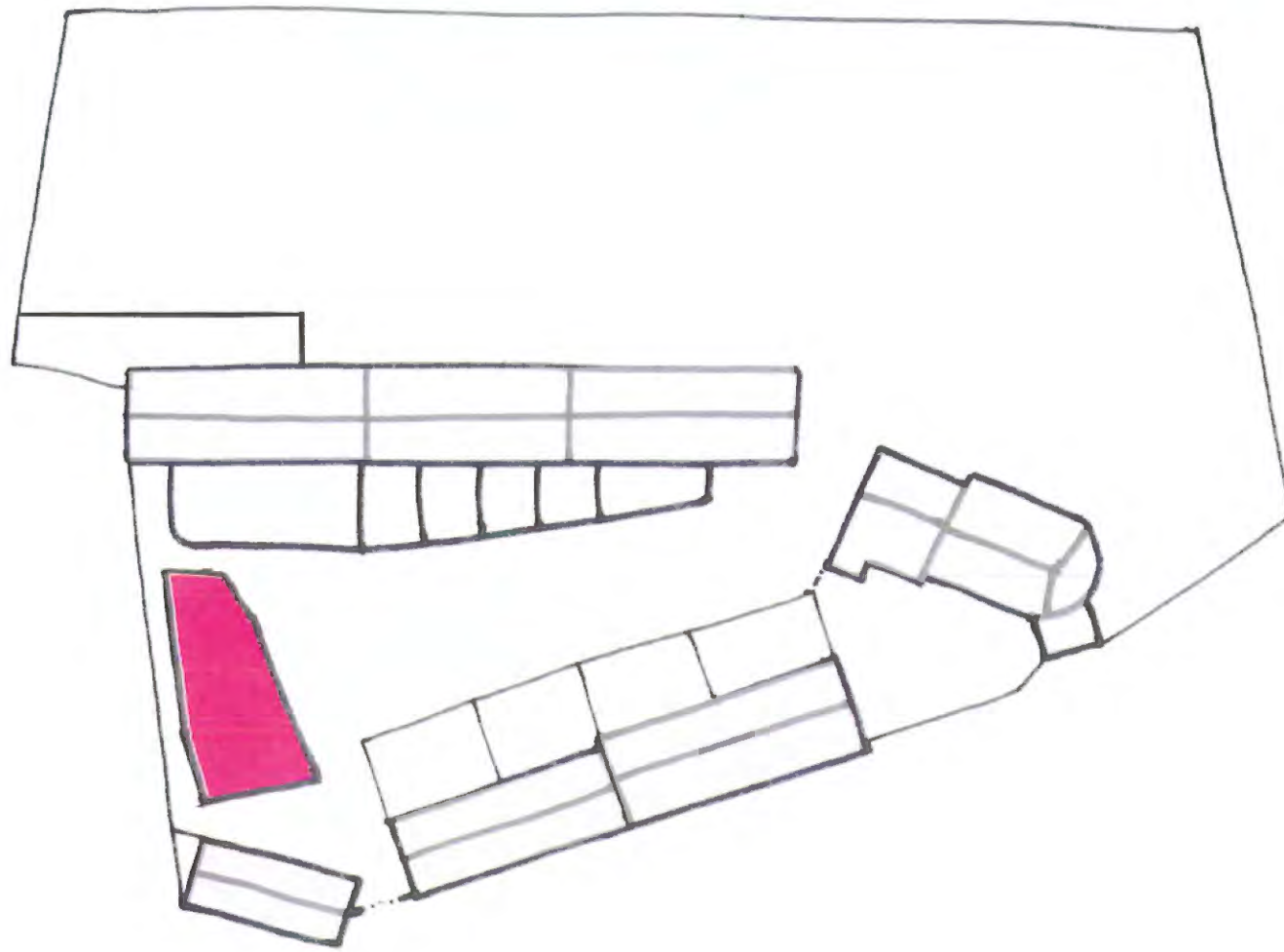
>

Onderzoek naar de inplanting van het bezoekerscentrum

Inplanting van het bezoekerscentrum & concept voor de circulatie:

Bezoekerscentrum als **“sluitsteen”** voor het Hofplein

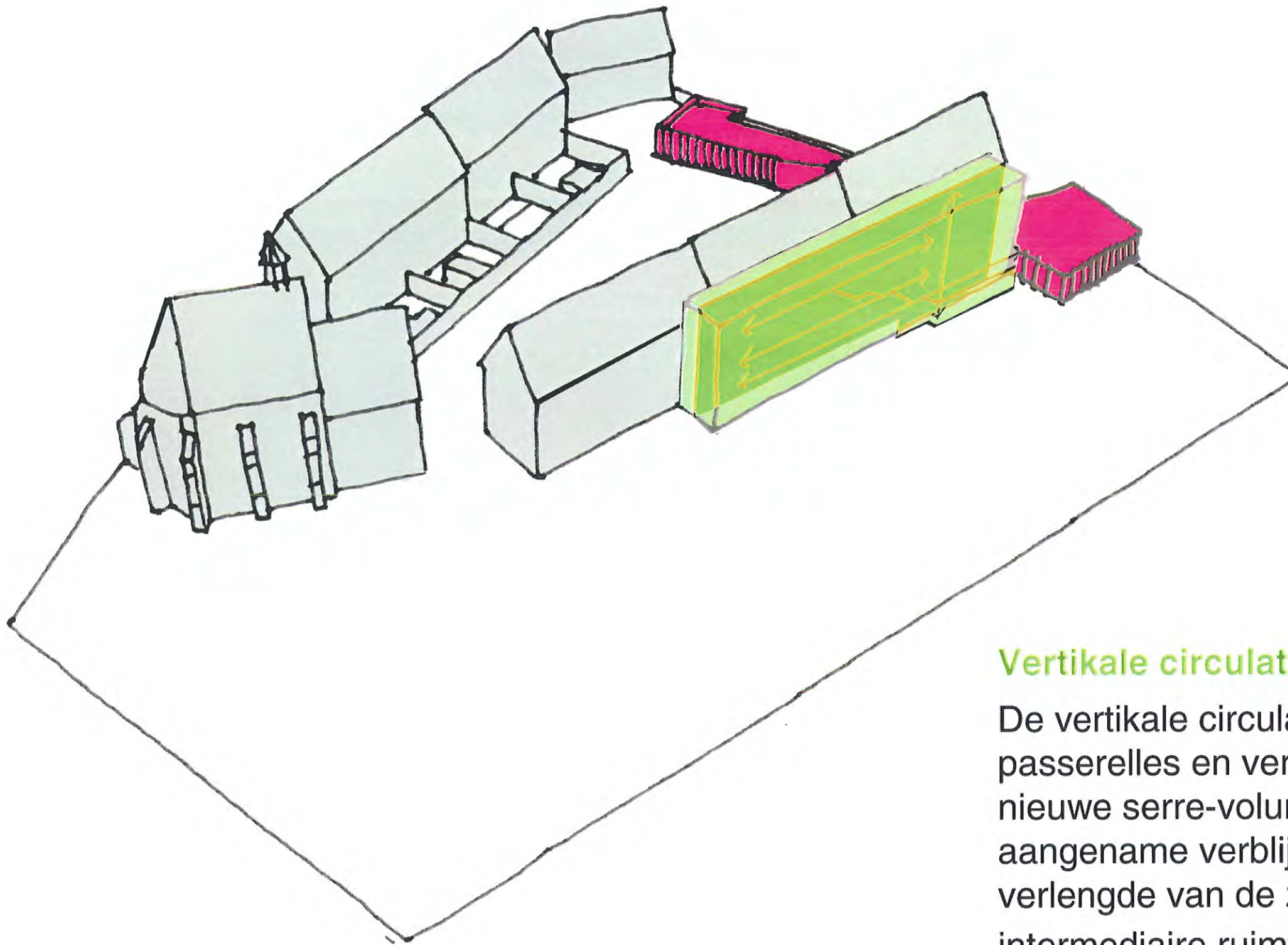

Perifere circulatie:

De horizontale circulatie in Vleugel 3 wordt *uit* het volume gehaald en in een toegevoegd serre-volume ondergebracht waarin ook de verticale circulatie wordt georganiseerd.

De verbinding tussen de gemeenschapsfuncties, het bezoekerscentrum en de winkel gaat achter bezoekerscentrum door en via de heropende poortdoorgang verder door naar de tuin.

> Vertikale circulatie in vleugel 2: serre-volume als nieuwe verblijfsruimte

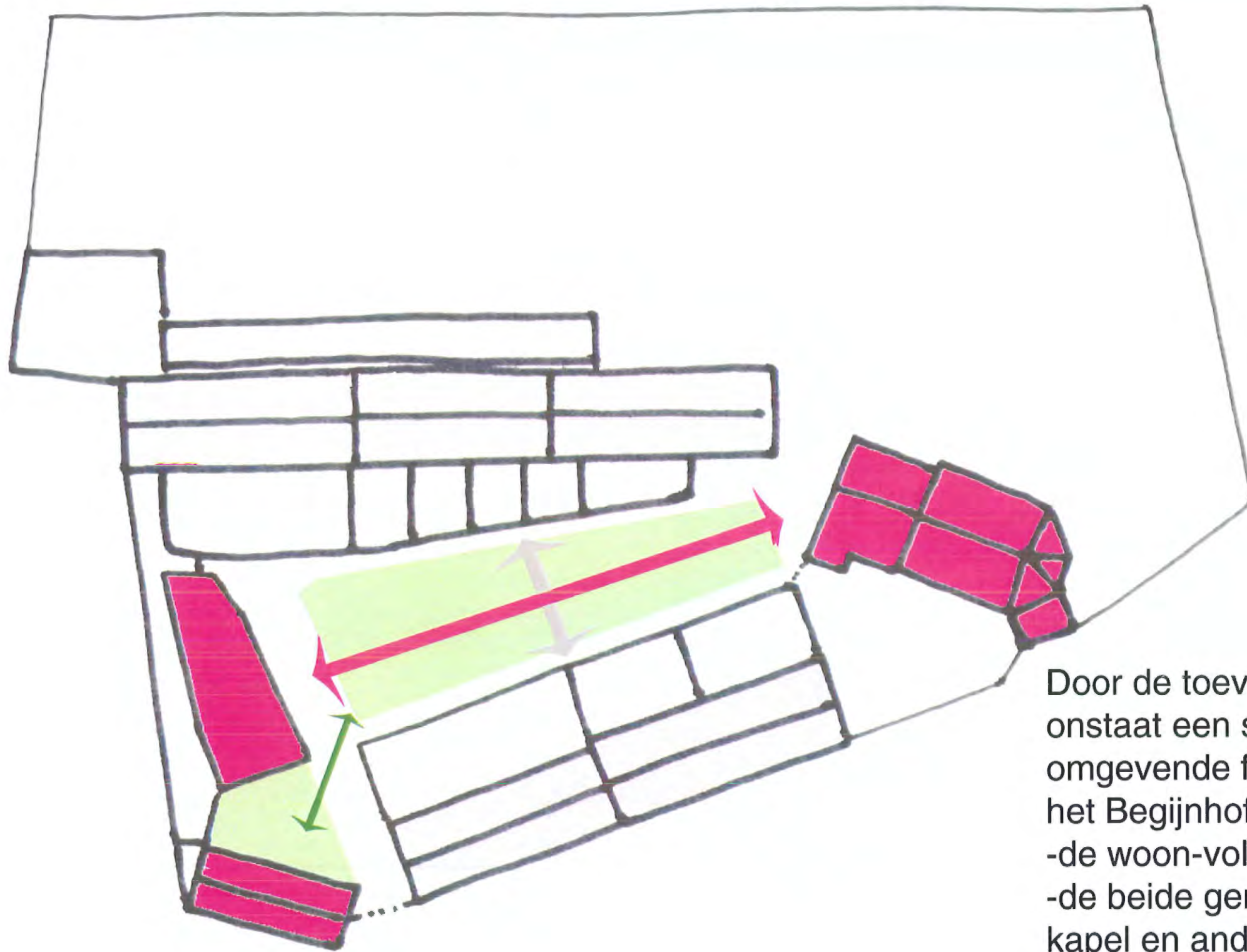

Vertikale circulatie en serre-volume:

De verticale circulatie in Vleugel 3, lift, trappen, passerelles en verblijfsplateaus, animeren het nieuwe serre-volume dat op het gelijkvloers een aangename verblijfsruimte wordt in het verlengde van de zit- en eetkamer en als intermediaire ruimte naar de tuin toe.

>

Interrelatie tussen de volumes en ruimtes rond het Hofplein:

Door de toevoeging van het bezoekerscentrum ontstaat een sluitende interrelatie tussen de omgevende functies/volumes (en ruimtes) van het Begijnhofplein:

- de woon-volumes van beide vleugels
- de beide gemeenschapsfuncties van enerzijds kapel en anderzijds het bezoekerscentrum annex winkel
- De interessante verhouding tussen het nieuw gevormde 'onthaalpleintje' – 'antichambre' en het centrale Begijnhofplein zelf.

↓
concept

Inventaris van de oppervlaktes:

Vleugel 1 (bewoond)		bruto	netto
	kelders	248.75	198.00
	gelijkvloers	436.75	386.50
	tussennivo	91.00	76.00
	verdieping 1	347.50	307.85
	verdieping 2	347.50	307.85
	totaal	1471.50	1276.20
Vleugel 2 (onbewoond)		bruto	netto
	kelders	140.65	102.00
	gelijkvloers	353.50	302.00
	verdieping 1	316.85	274.50
	verdieping 2 (zolder)	316.85	274.50
	totaal	1127.85	953.00
Poortgebouw		bruto	netto
	kelders	0.00	0.00
	gelijkvloers	93.20	76.90
	verdieping 1	82.85	66.11
	totaal	176.05	143.01
Algemeen totaal		bruto	netto (*)
		2775.40	2372.21

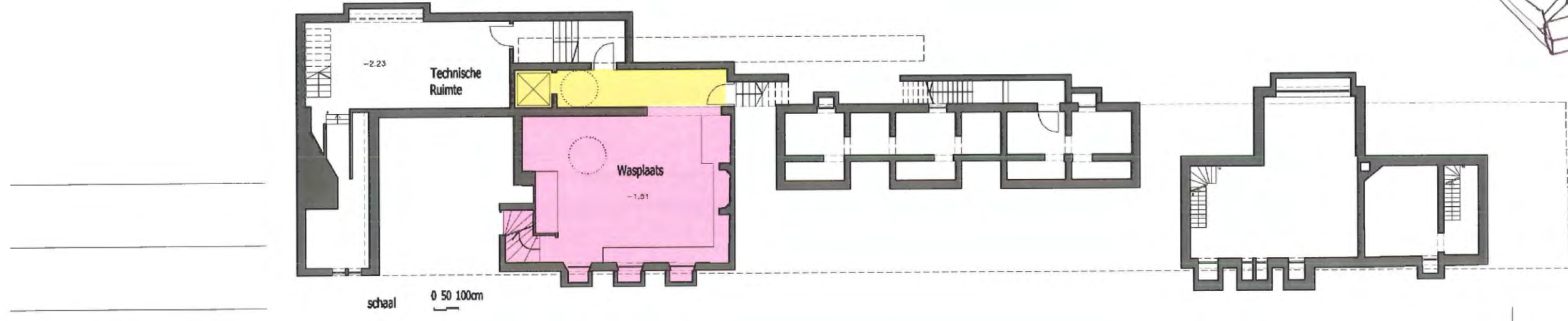
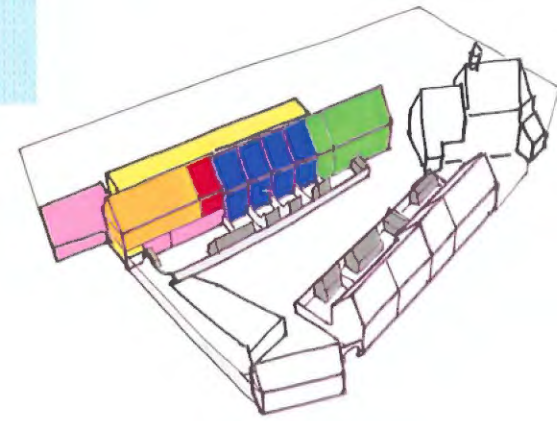
* Netto-opp: gemeten tussen de buitenmuren

↓
concept

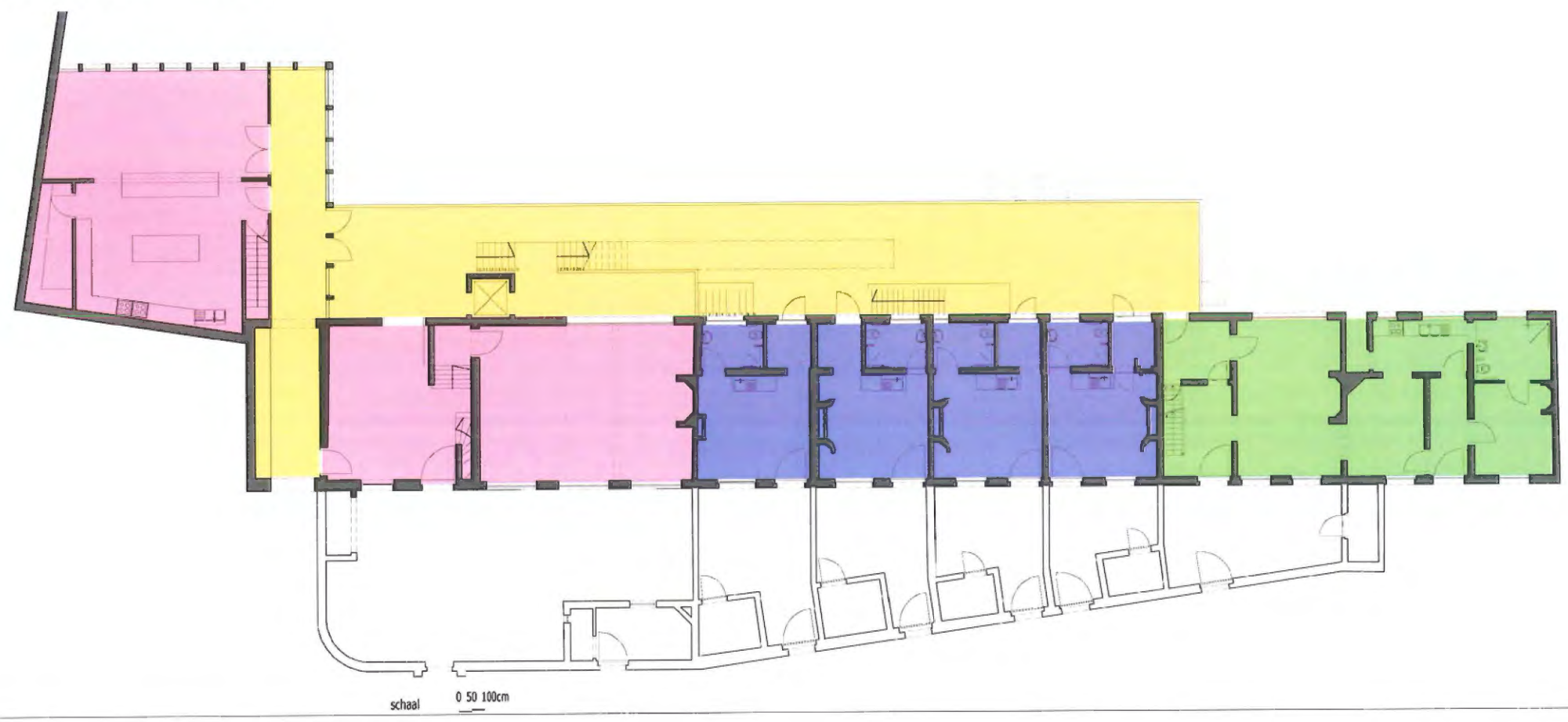
> Andere randvoorwaarden:

- Bouwprogramma DE LOVIE
- Budget € 2.883.560 excl btw en eln
- VIPA-subsidieringsratio: $25 \text{ WE} \times 65\text{€/m}^2 = 1625 \text{ m}^2$
- Restauratiepremie 80%
- Monumentenzorg & Landschappen:
 - > Vleugel 1: restauratie pleinkant achterkant te vernieuwen;
geen restauratie
 - > Vleugel 2: totaalrestauratie
 - > Poortgebouw: totaalrestauratie
 - > Kerk: beperkte resterende restauratiewerken
 - > Omgeving: pleinhof in ere herstellen; idem voor hofjes
- Stedenbouwkundige Diensten
- Brandweer
- ...

↓
concept

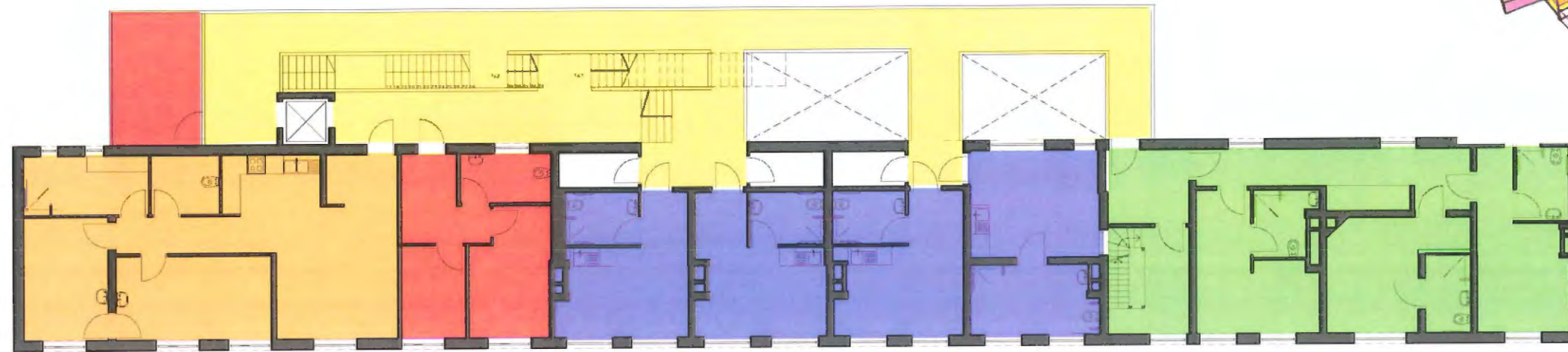
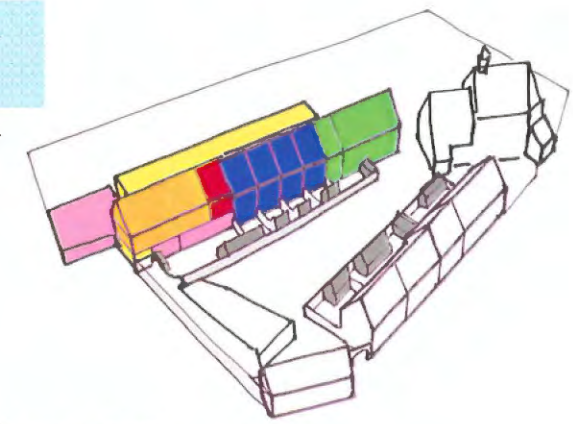
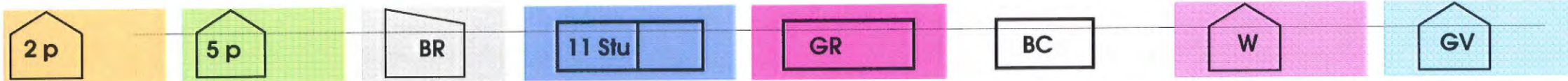

VLEUGEL 1: KELDER

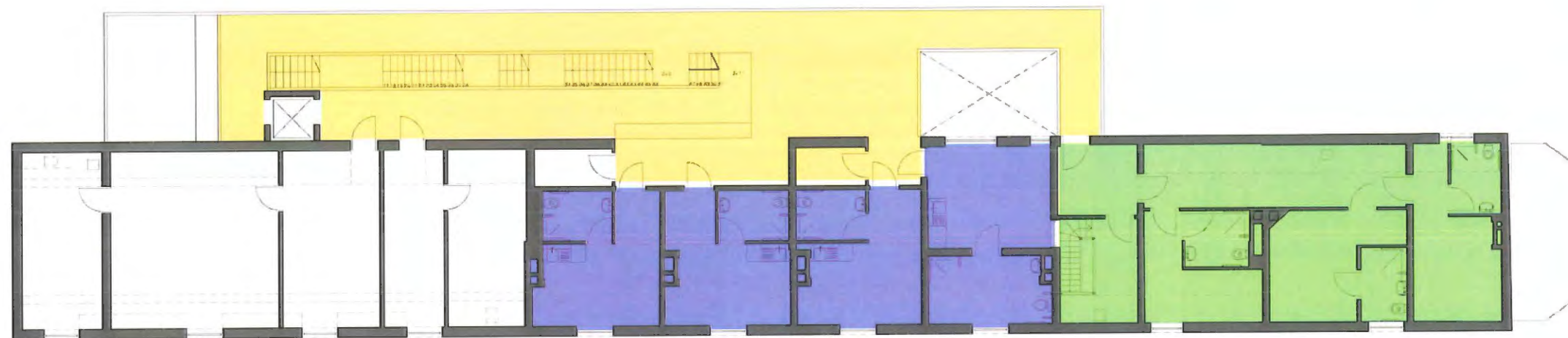
VLEUGEL 1: GELIJKVLOERS

↓
concept

schaal 0 50 100cm

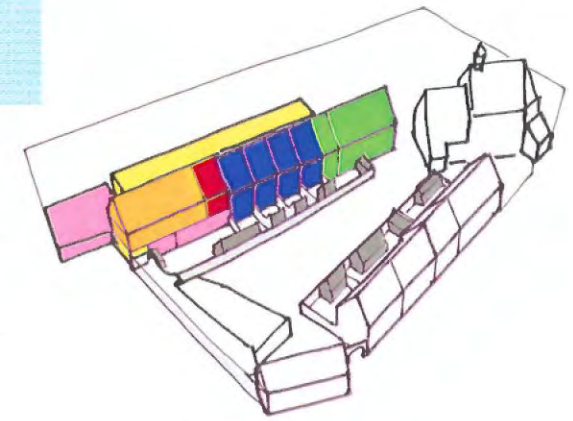
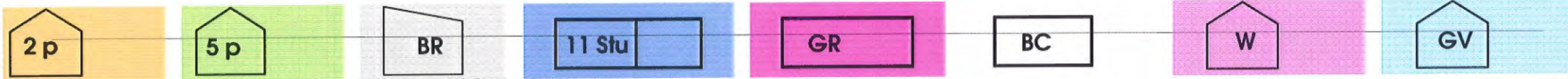
VLEUGEL 1: VERDIEPING 1

schaal 0 50 100cm

VLEUGEL 1: VERDIEPING 2

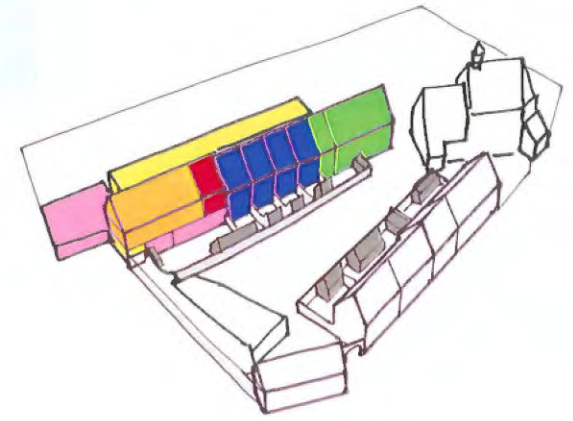
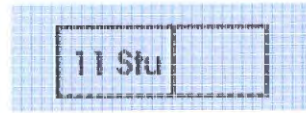
↓
concept

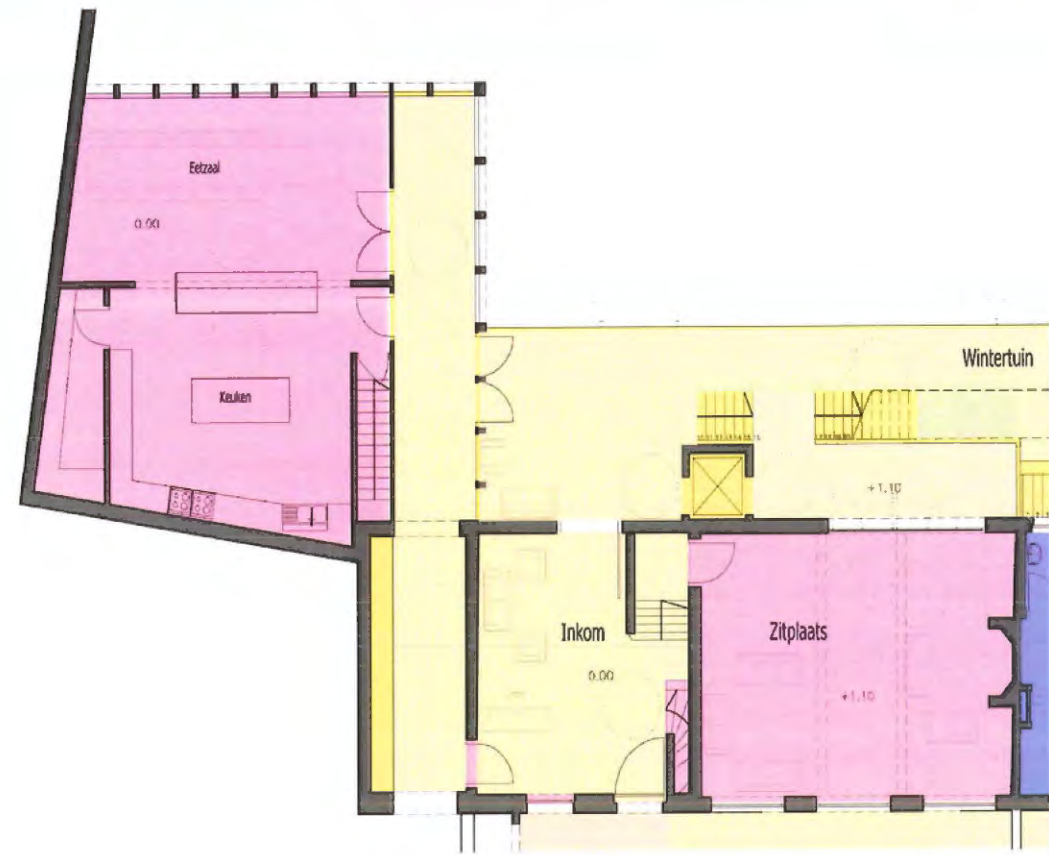
schaal 0 50 100cm

VLEUGEL 1: LANGSDOORSNEDE

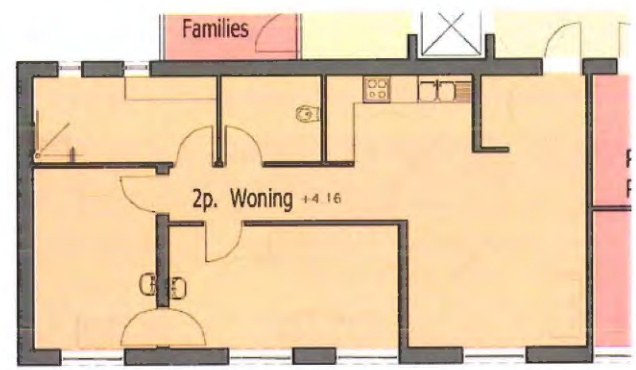
↓
concept

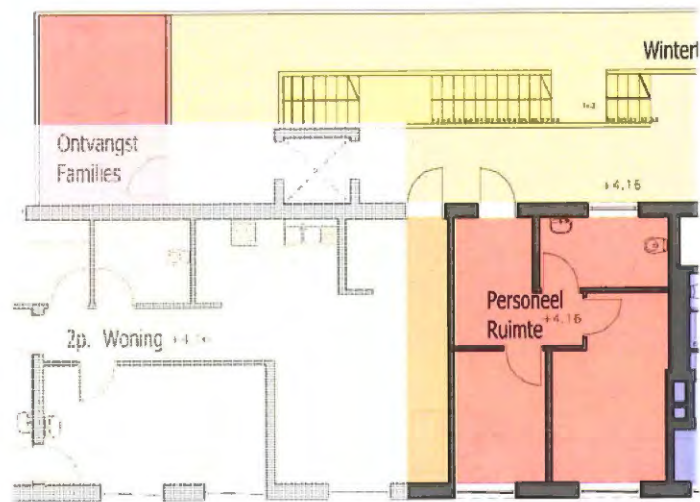
Gemeenschappelijke ruimte:
GELIJKVLOERS

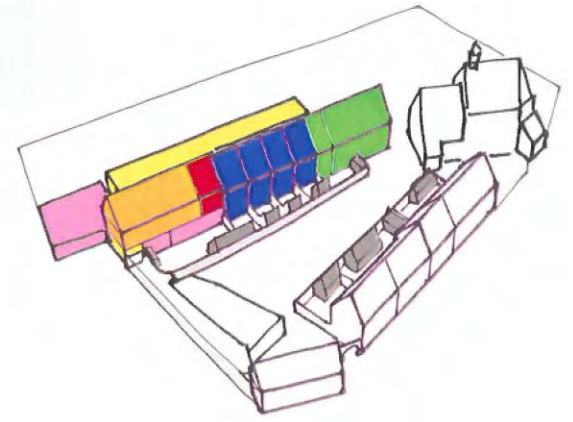
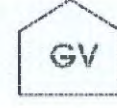
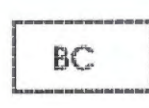
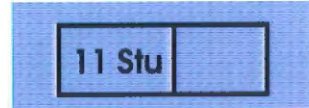
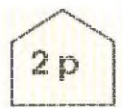
Woning voor 2personen:
VERDIEPING 1

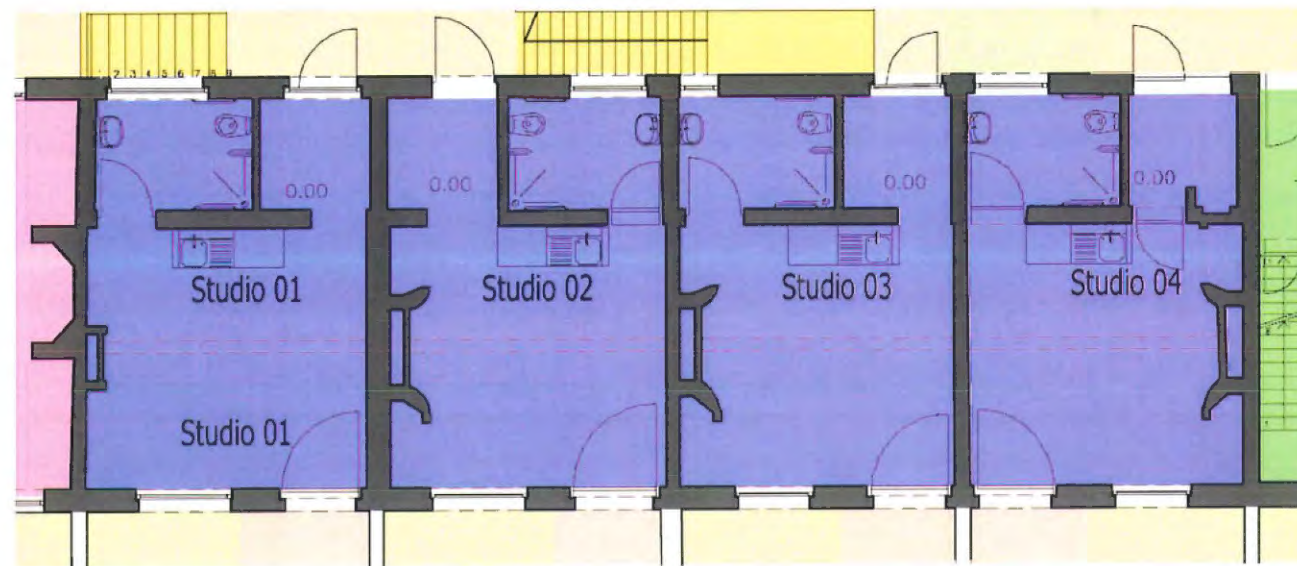
Personeelsruimte:
VERDIEPING 1

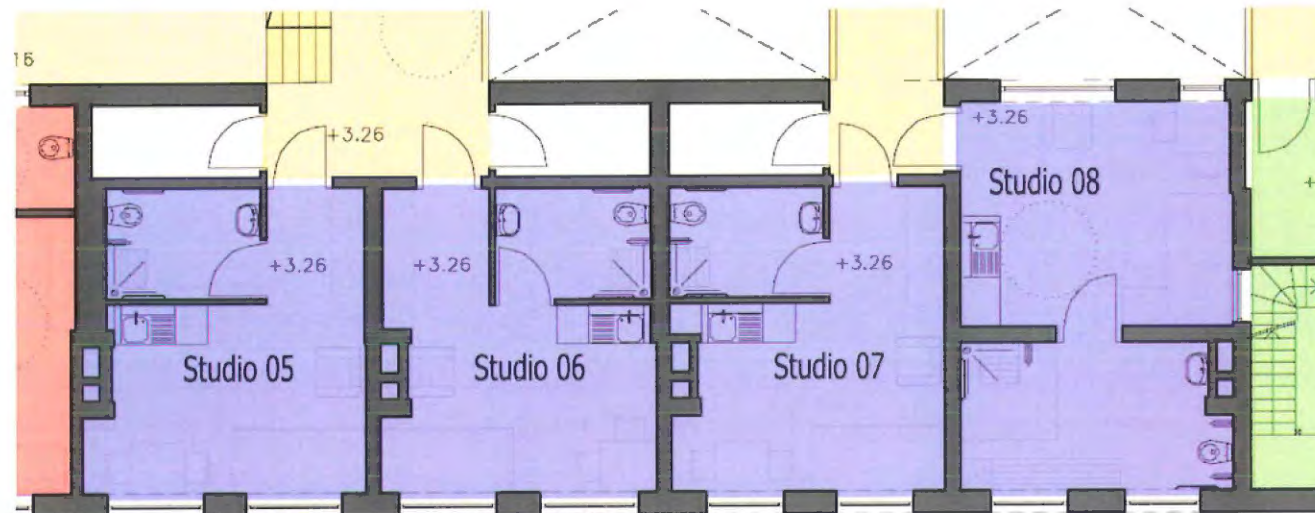
↓
concept

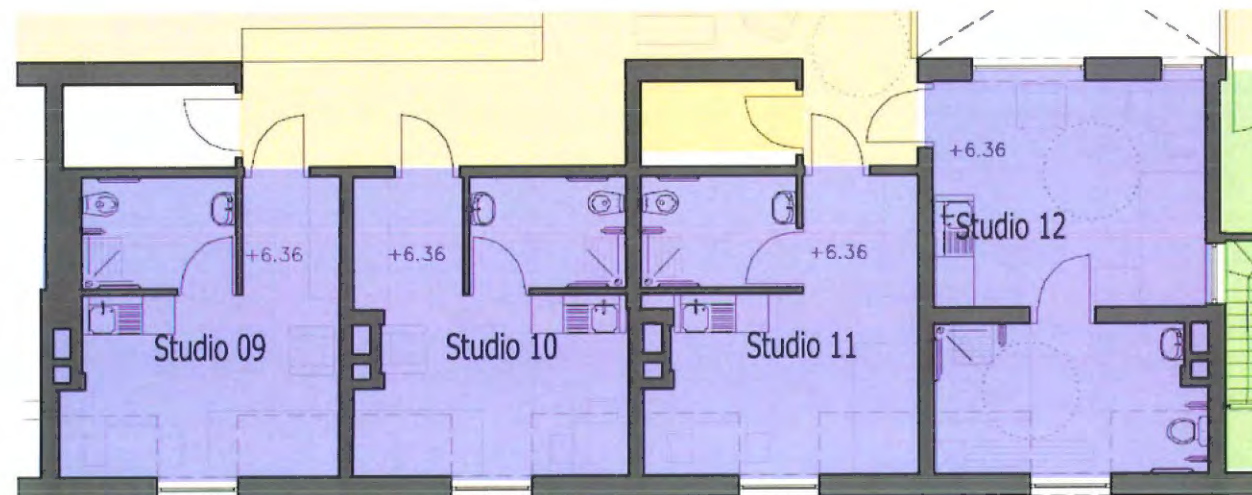
Studio's:
GELIJKVLOERS

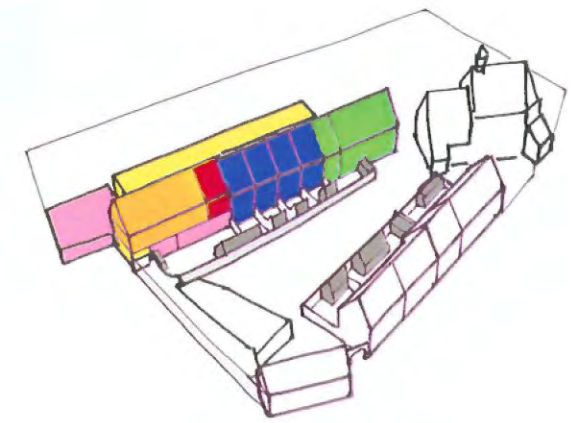
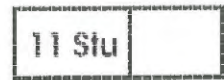
Studio's:
VERDIEPING 1

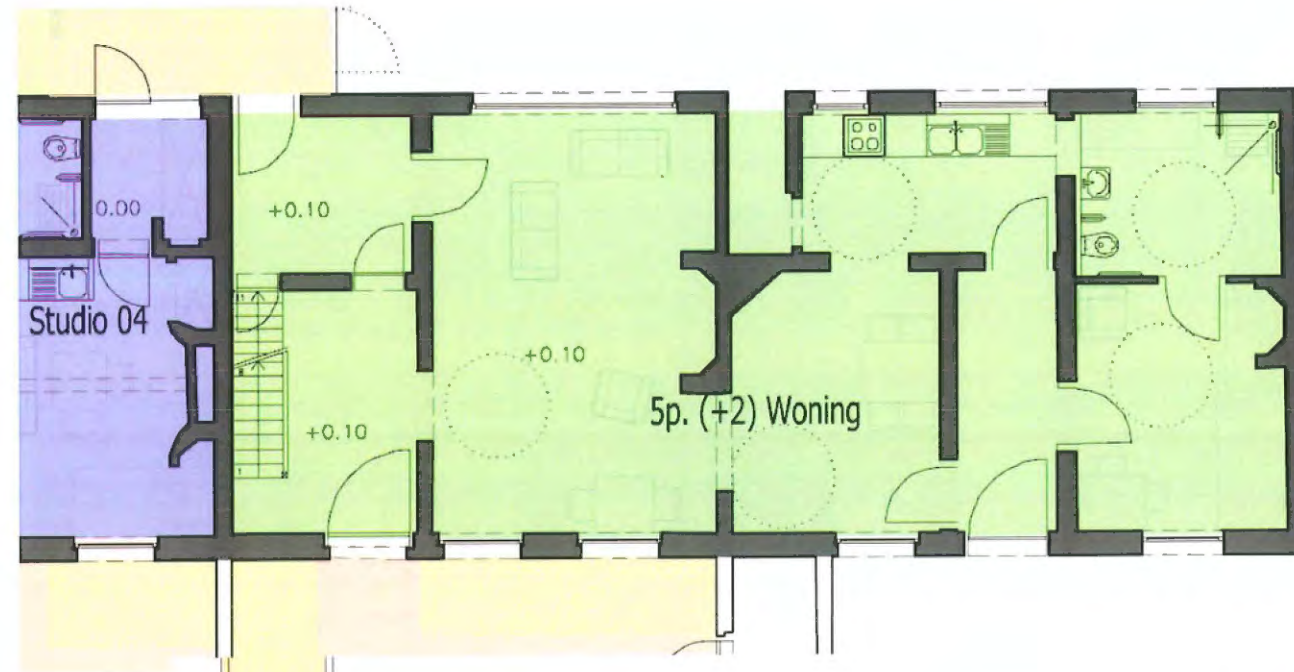
Studio's:
VERDIEPING 2

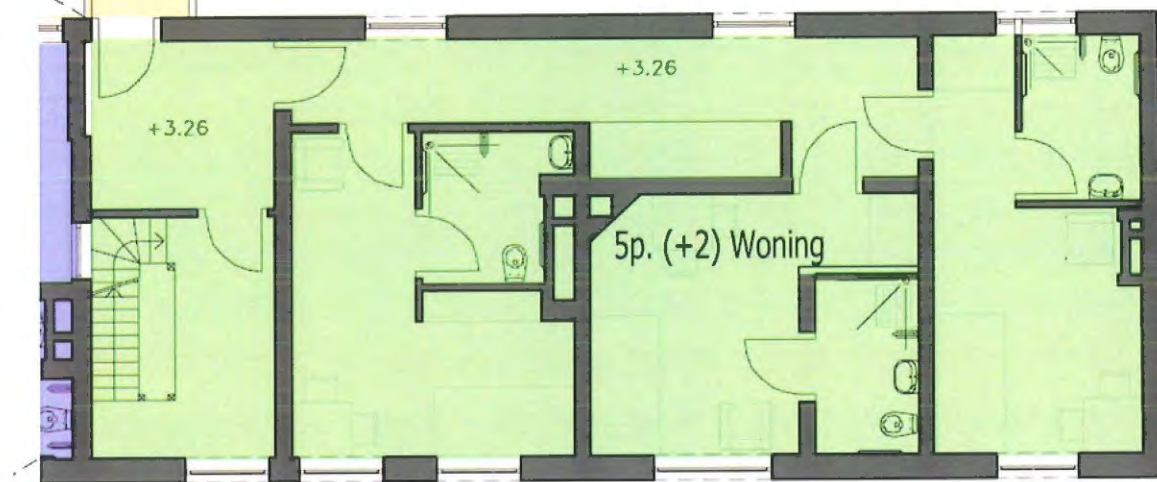
↓
concept

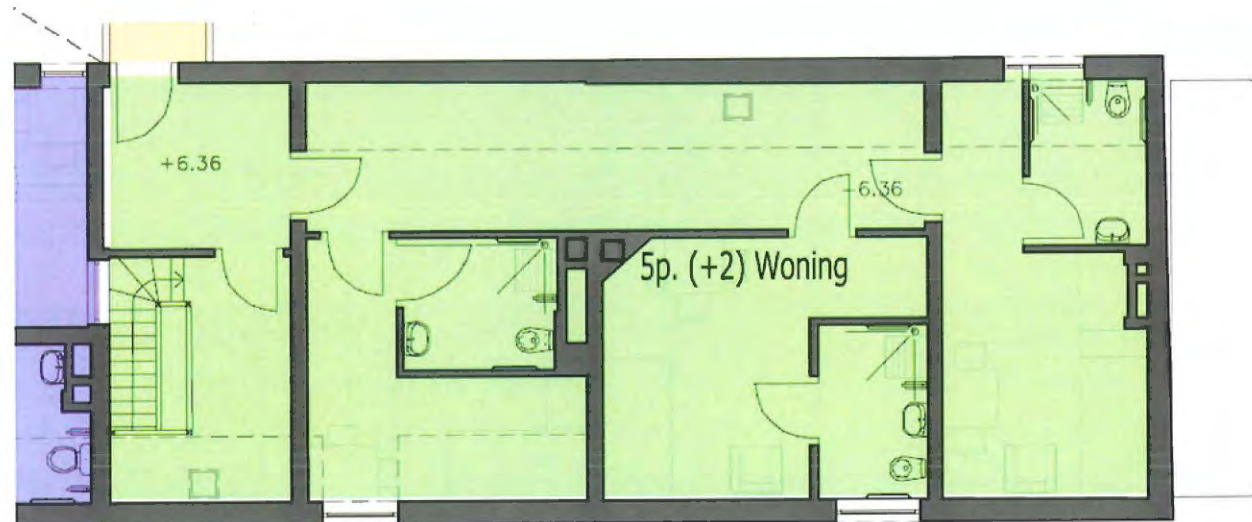
Woning voor 5 personen:
GELIJKVLOERS

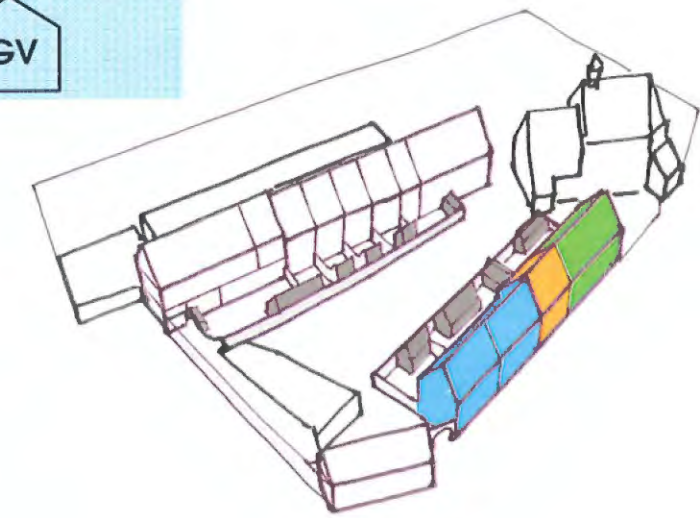
Woning voor 5 personen:
VERDIEPING 1

Woning voor 5 personen:
VERDIEPING 2

↓
concept

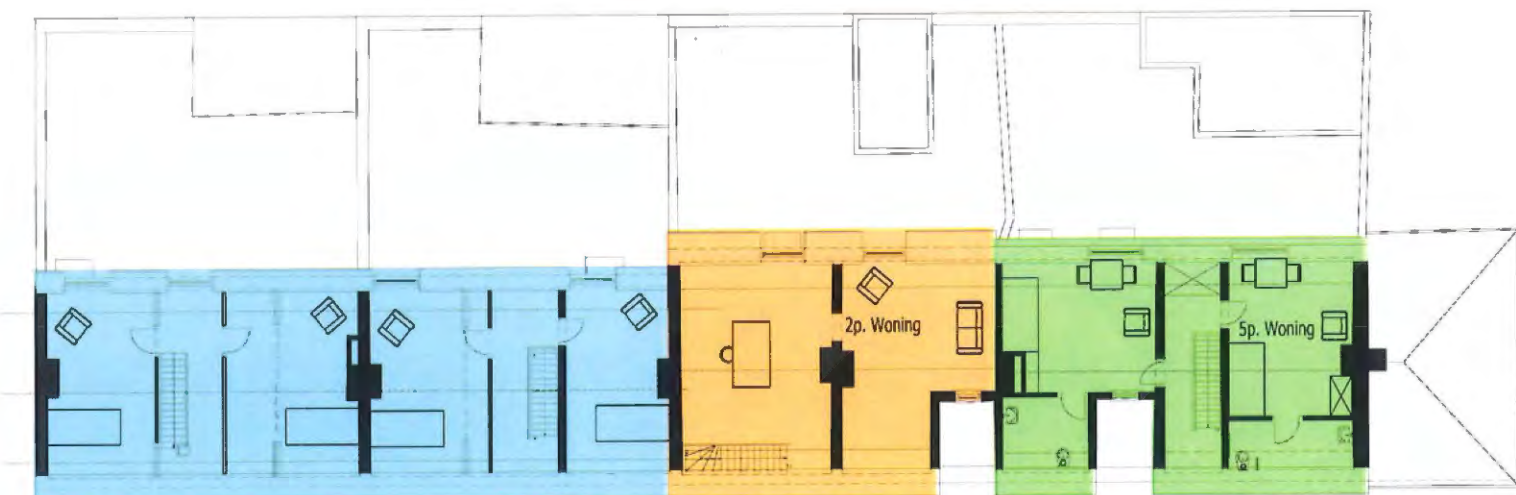
VLEUGEL 2: GELIJKVLOERS

schaal 0 50 100cm

VLEUGEL 2: VERDIEPING 1

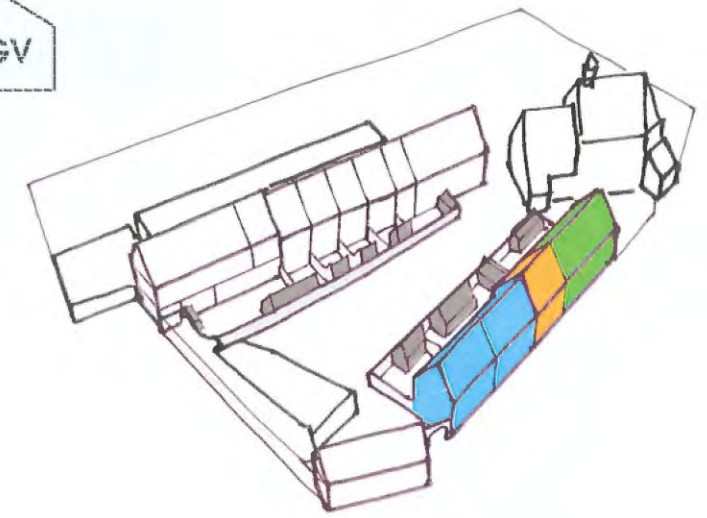
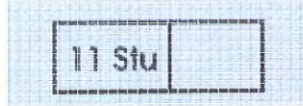
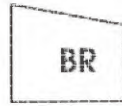
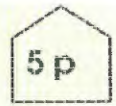
schaal 0 50 100cm

VLEUGEL 2: VERDIEPING 2

schaal 0 50 100cm

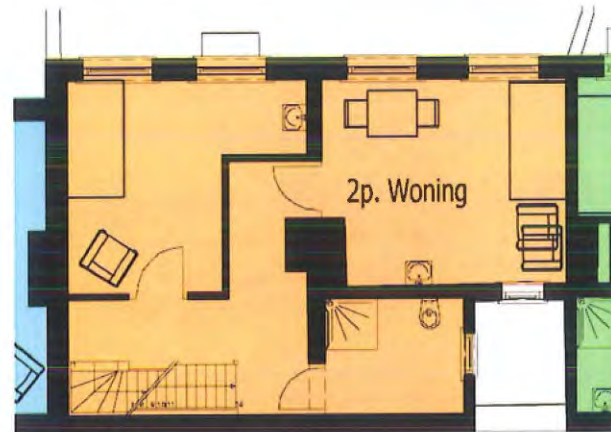
↓
concept

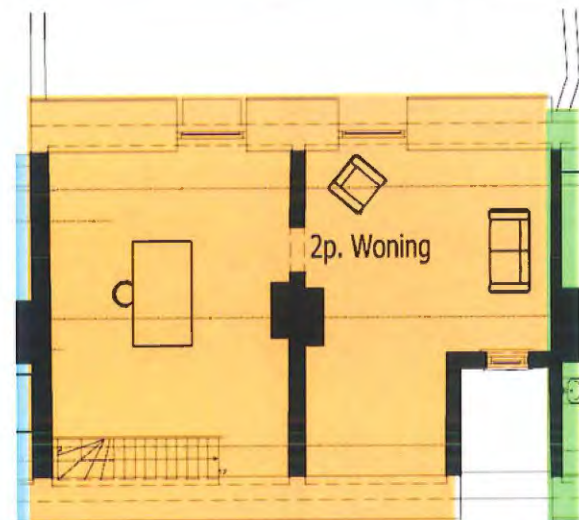
Woning voor 2 personen:
GELIJKVLOERS

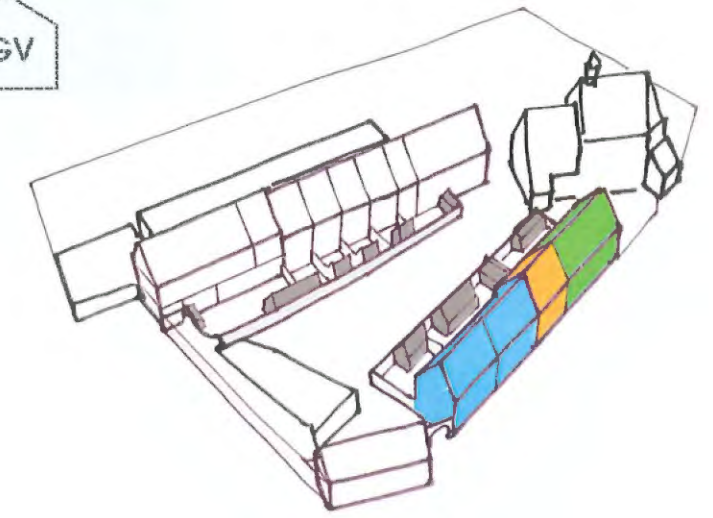
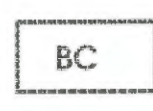
Woning voor 2 personen:
VERDIEPING 1

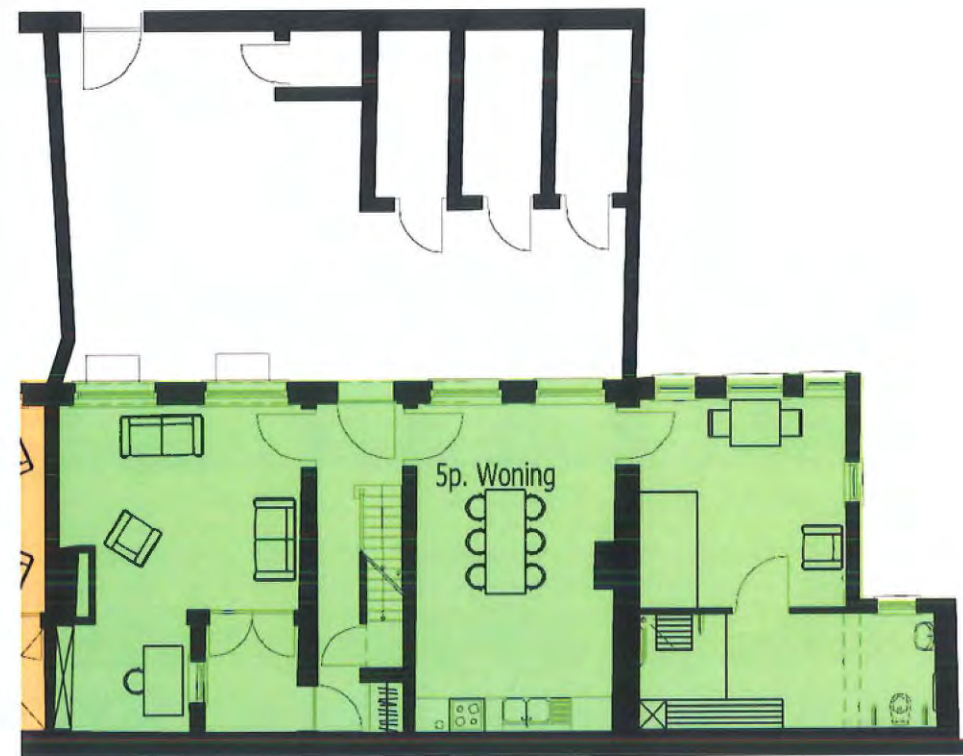
Woning voor 2 personen:
VERDIEPING 2

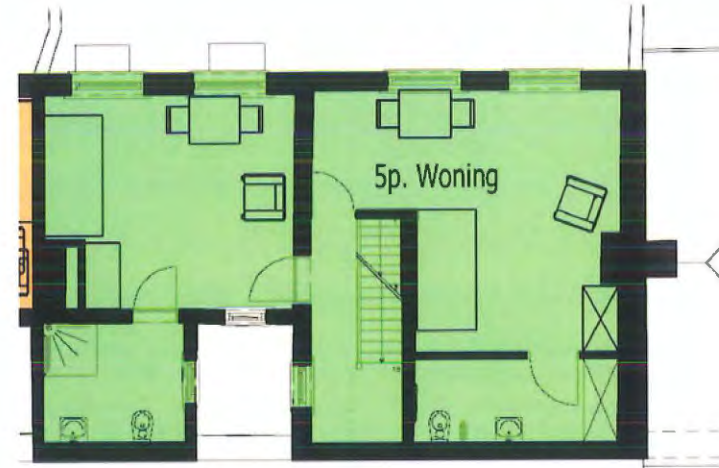
↓
concept

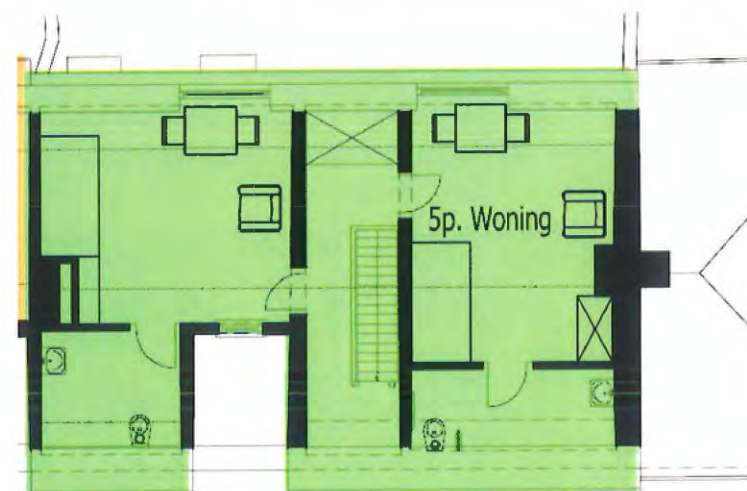
Woning voor 5 personen:
GELIJKVLOERS

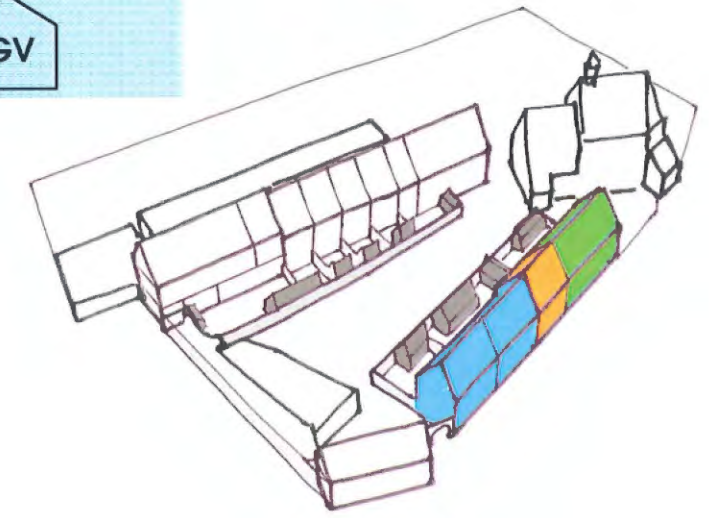
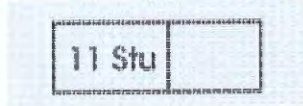
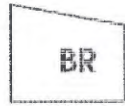
Woning voor 5 personen:
VERDIEPING 1

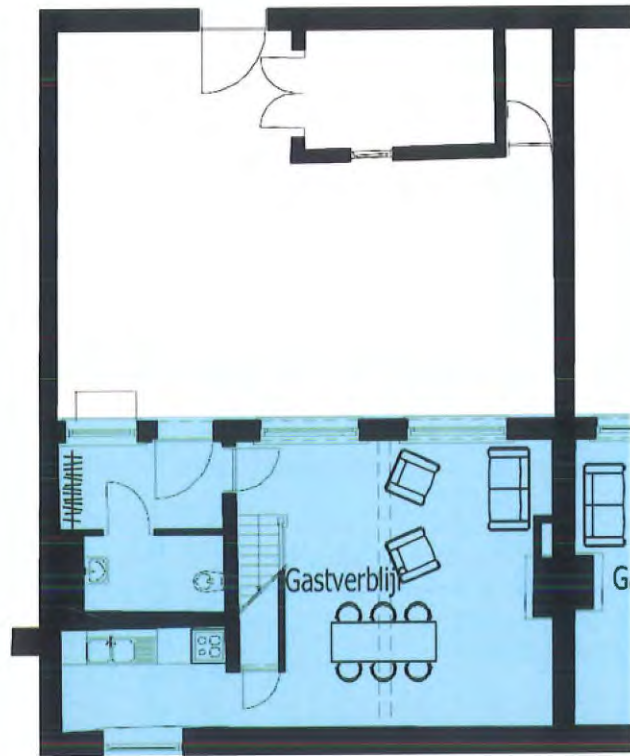
Woning voor 5 personen:
VERDIEPING 2

↓
concept

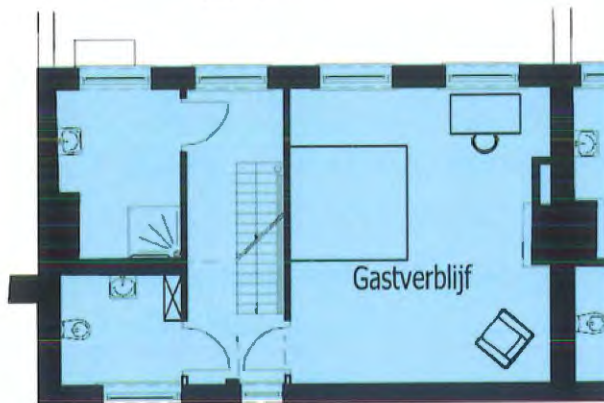

Gastenverblijf: GELIJKVLOERS

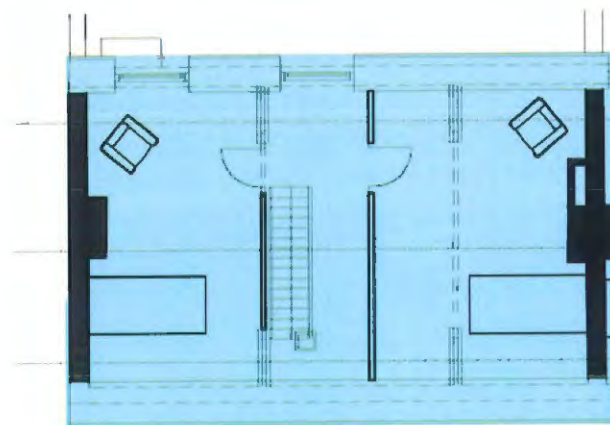
schaal 0 50 100cm

Gastenverblijf: VERDIEPING 1

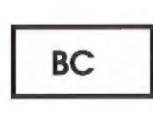
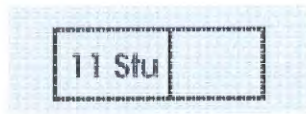
schaal 0 50 100cm

Gastenverblijf: VERDIEPING 2

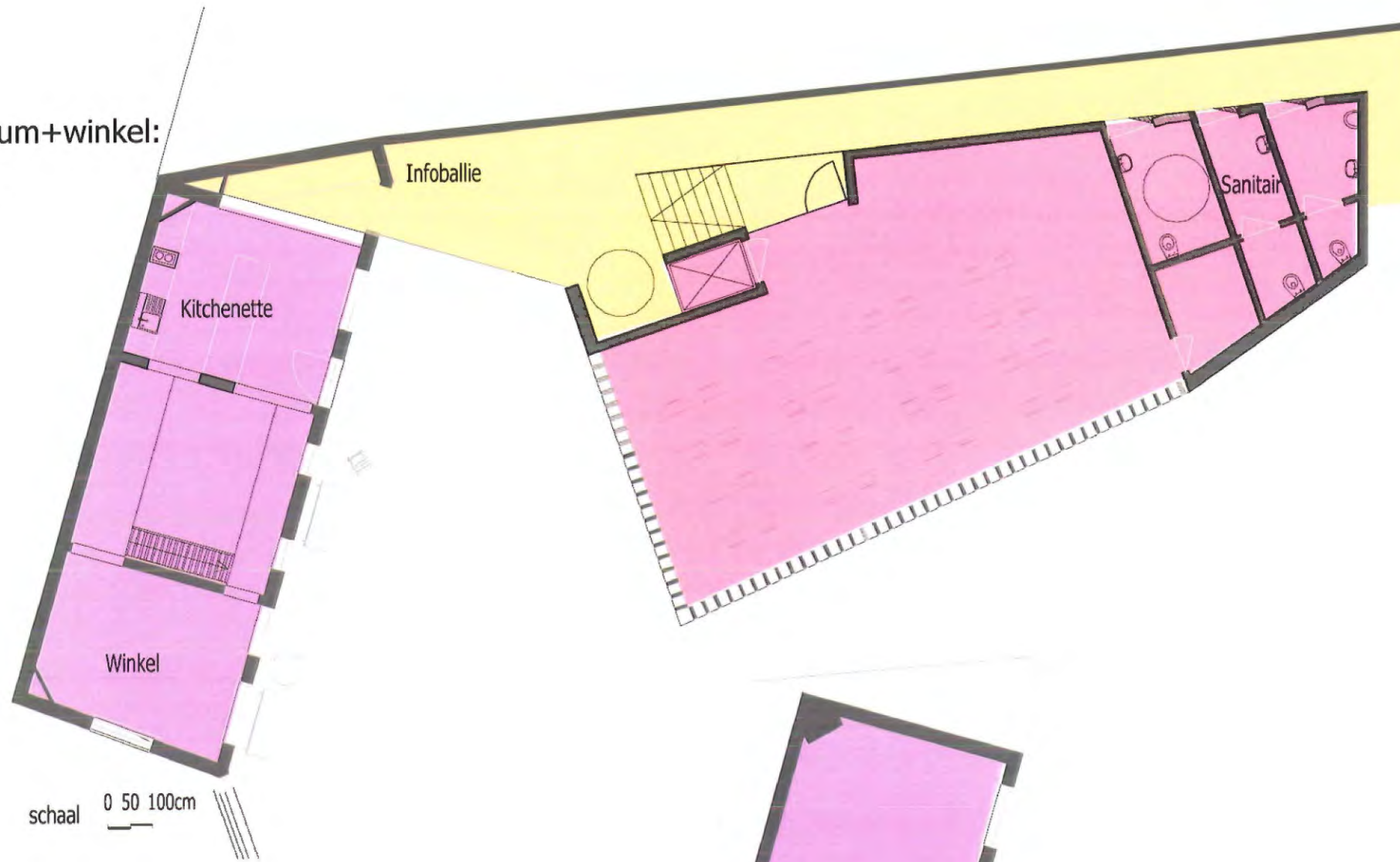

schaal 0 50 100cm

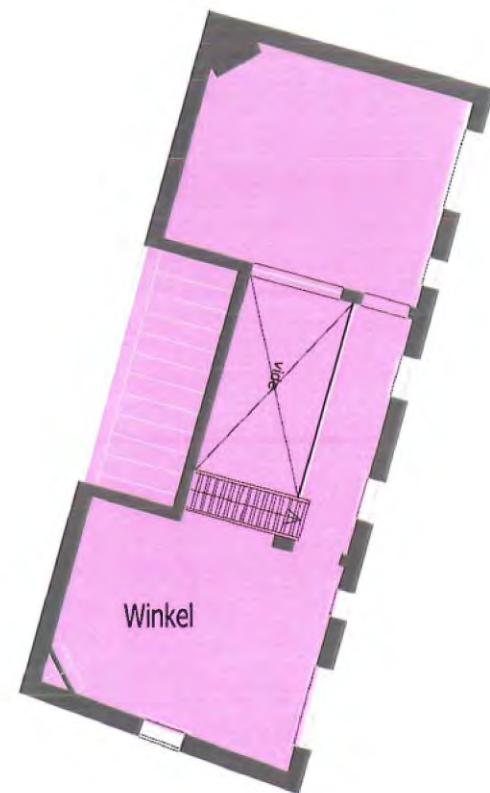
concept

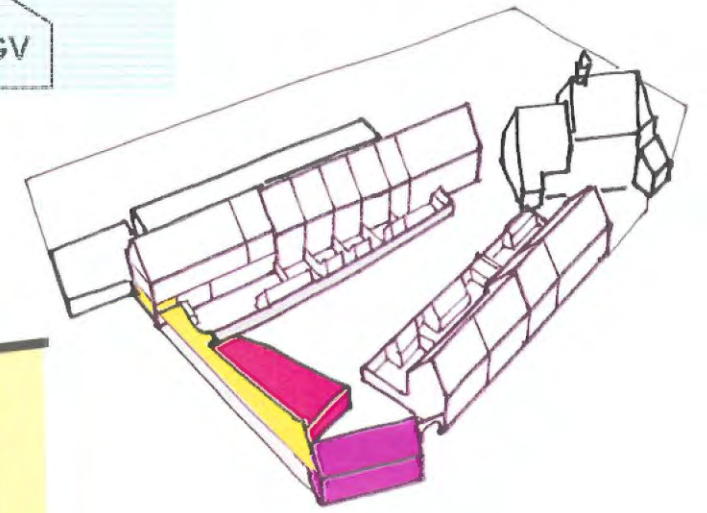
Bezoekerscentrum+winkel:
GELIJKVLOERS

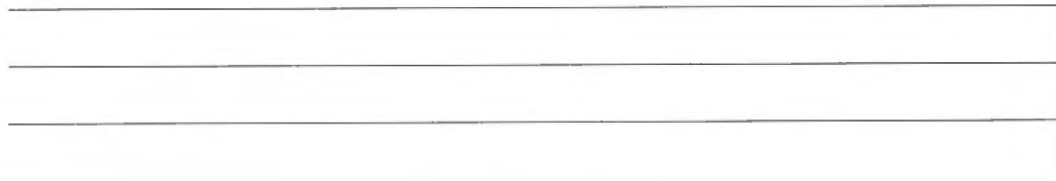
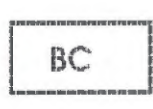
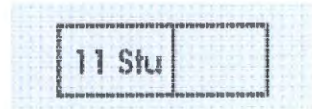
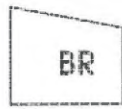

Bezoekerscentrum+winkel:
VERDIEPING

↓
concept

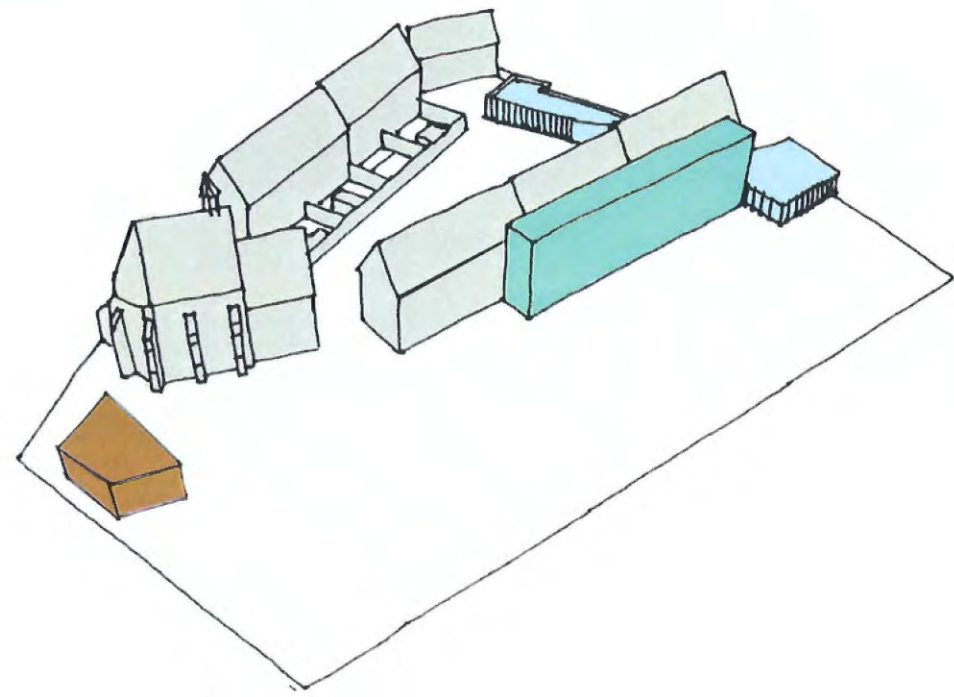
schaal 0 50 100cm

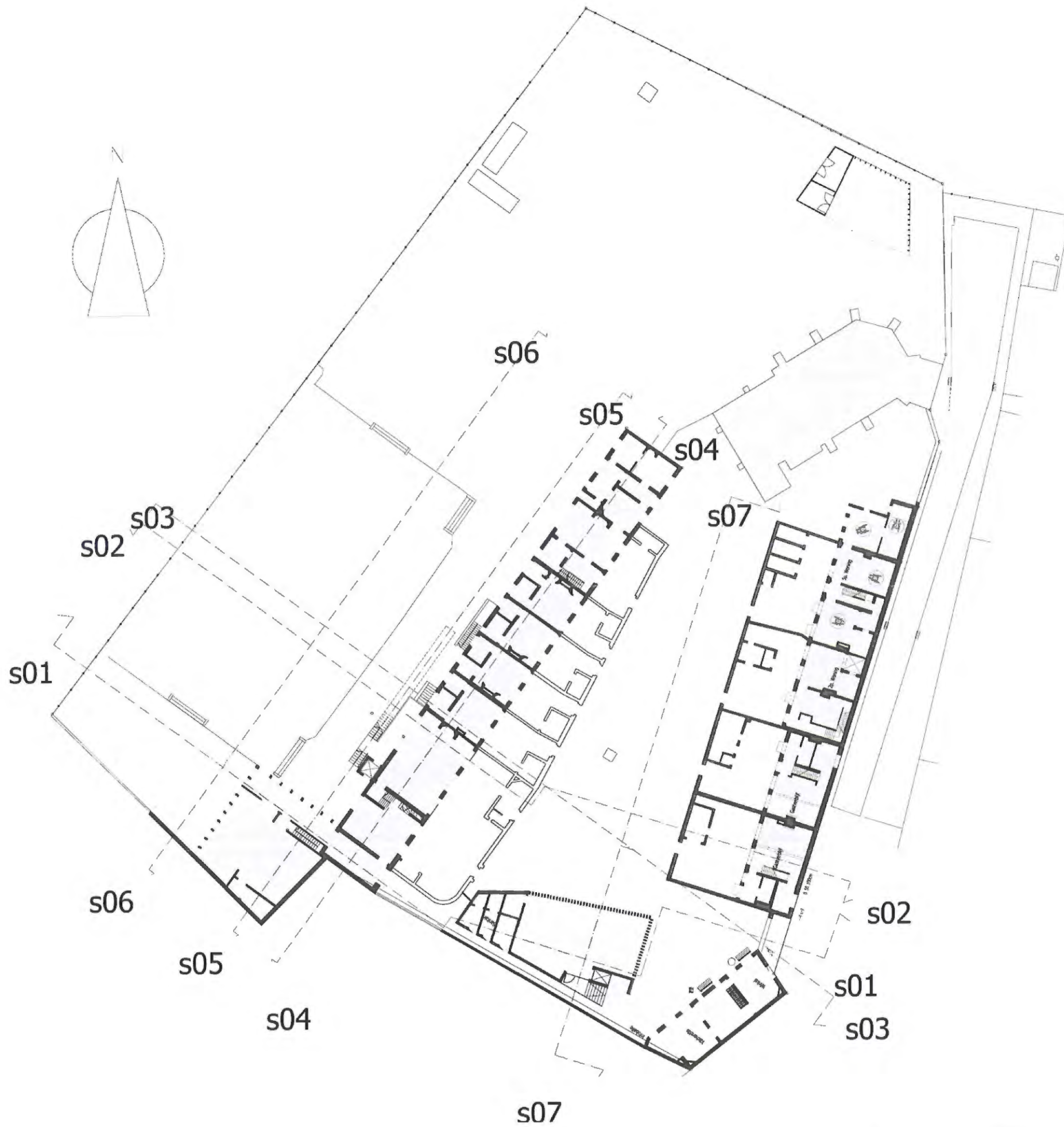

Parkeerplaats: CARPORT

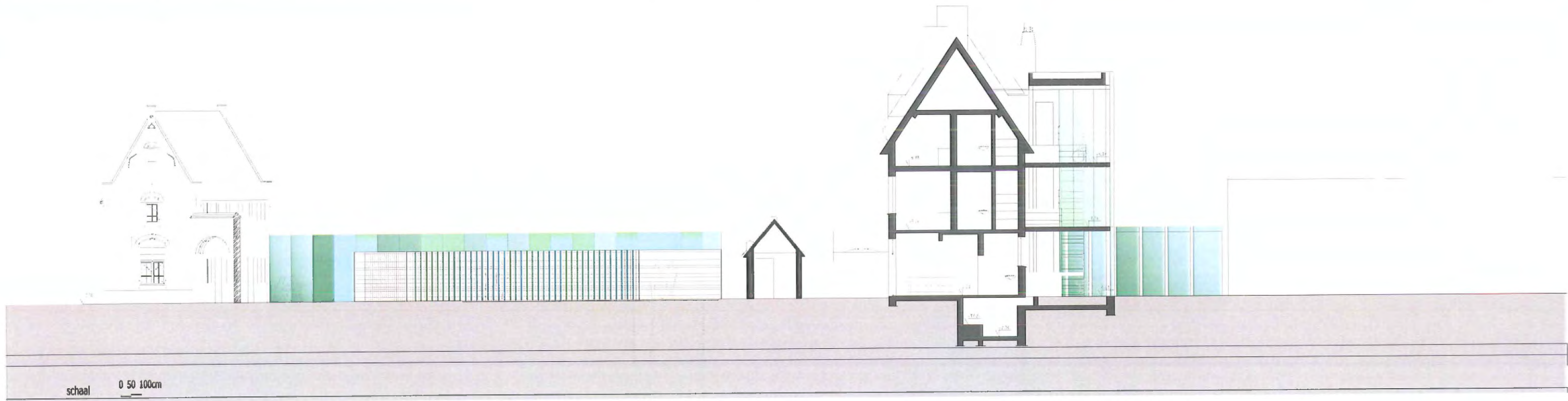
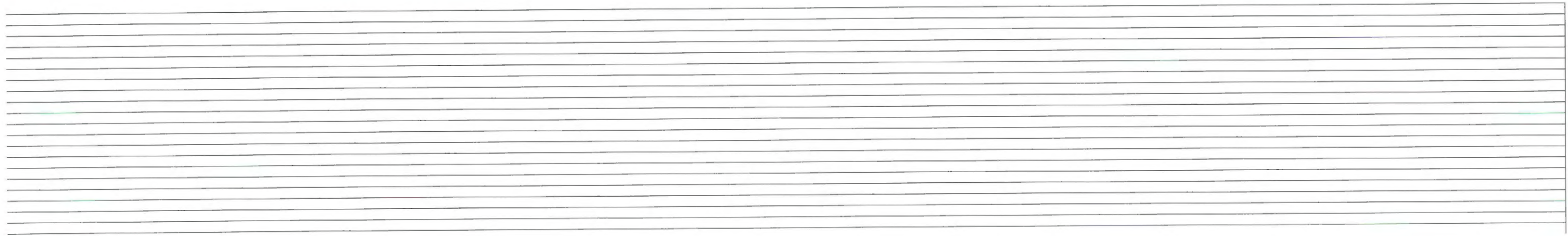

concept

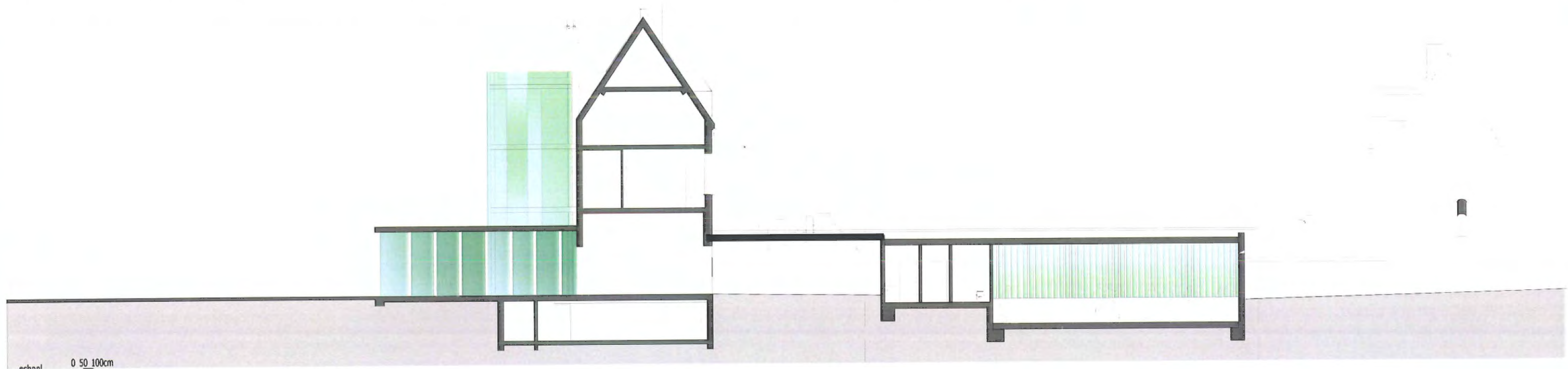
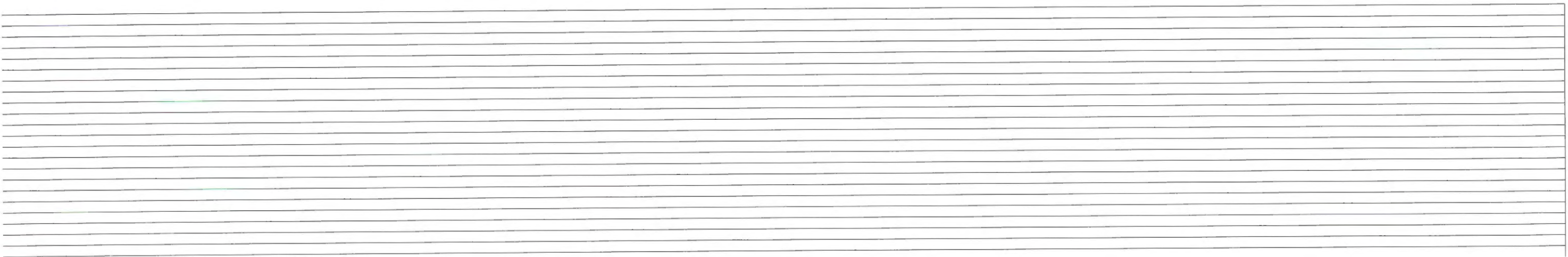

↓
concept

schaal 0 50 100cm

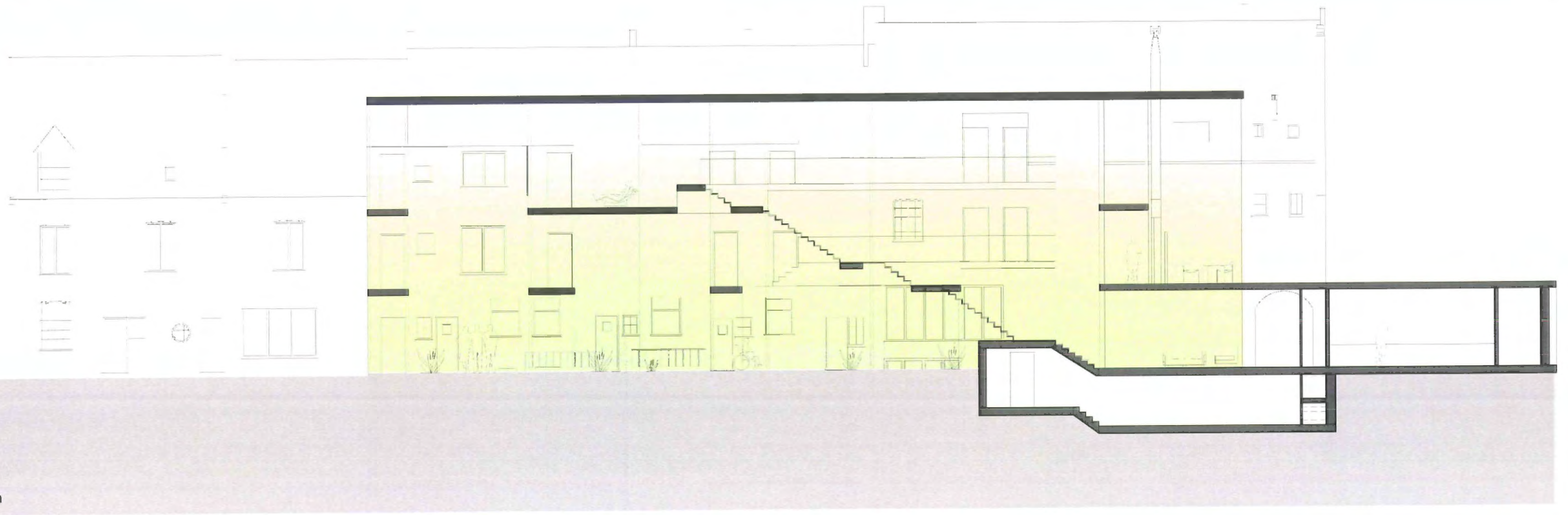
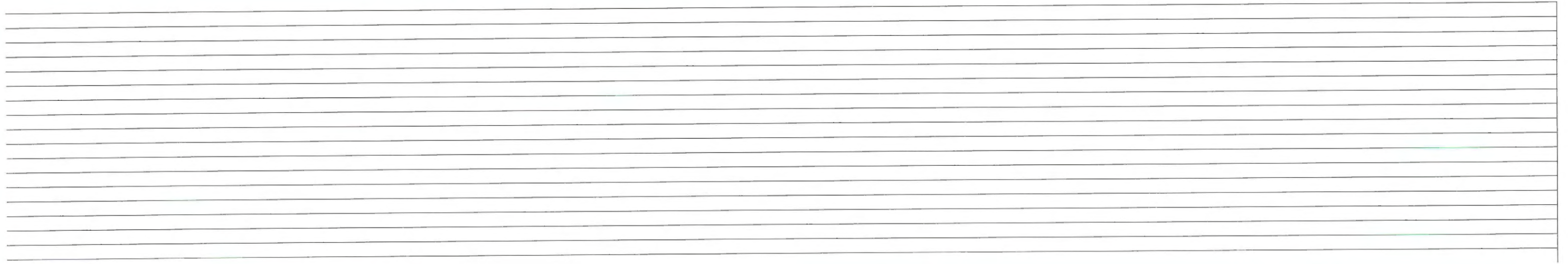
↓
concept

↓
concept

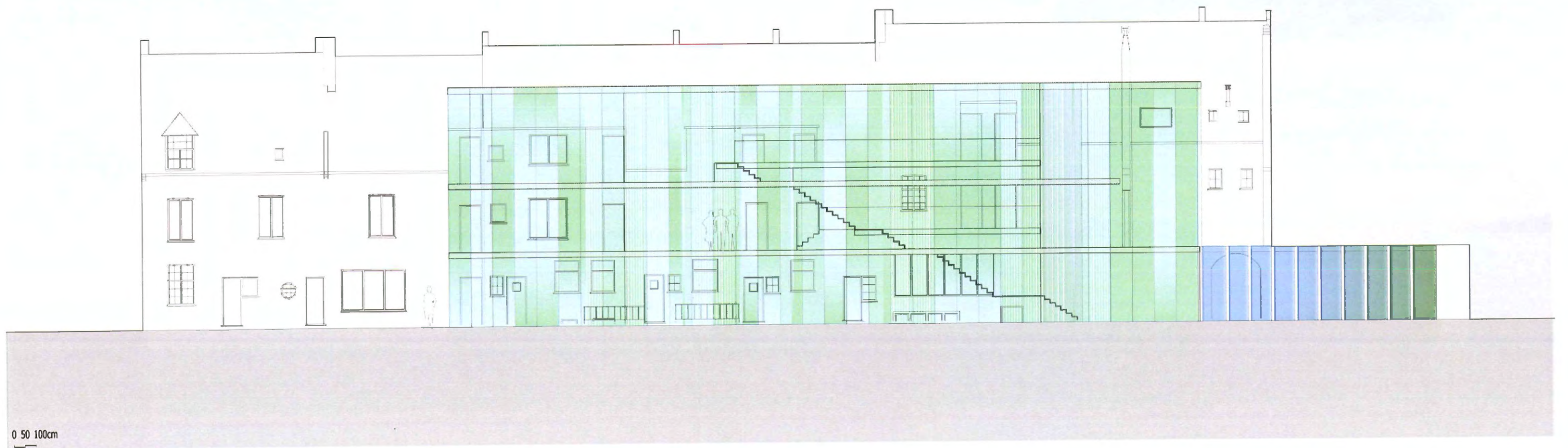

concept

schaal 0 50 100cm

↓
concept

0 50 100cm

↓
concept

4.4. Concept voor de technische installaties

Duurzaam bouwen

- Duurzame bronnen (zon, water, lucht)
- Controleren en beperken van behoefte en verliezen

VIPA Criteria ecologisch bouwen

EPB Energieprestatieregelgeving

- Normen voor verluchting van de leefruimtes
- Halen van E-peil 100
doch hier grotendeels bestaande gebouwen ...

↓
concept

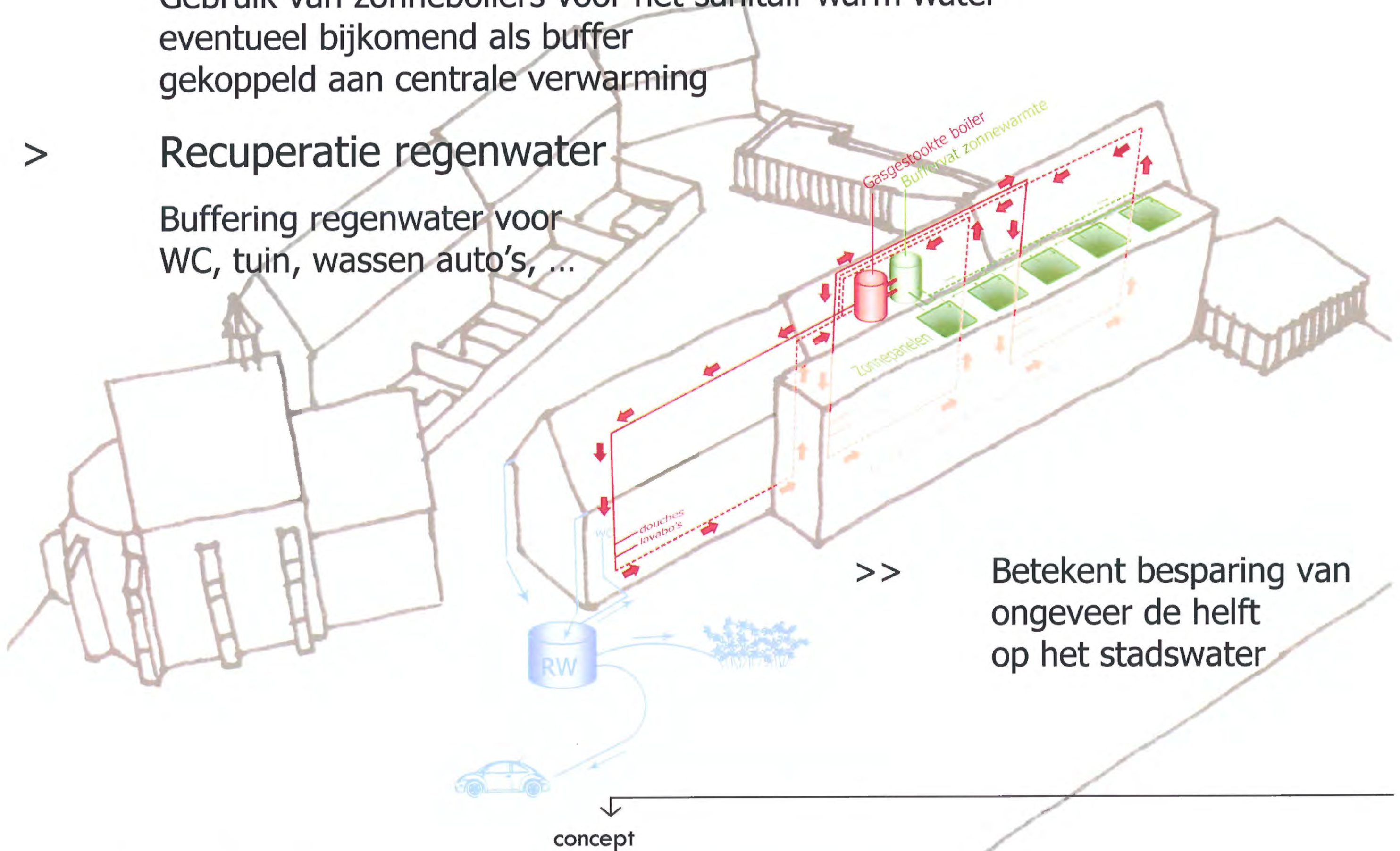
A. Duurzame bronnen

> Zonnewarmte benutten

Gebruik van zonneboilers voor het sanitair warm water
eventueel bijkomend als buffer
gekoppeld aan centrale verwarming

> Recuperatie regenwater

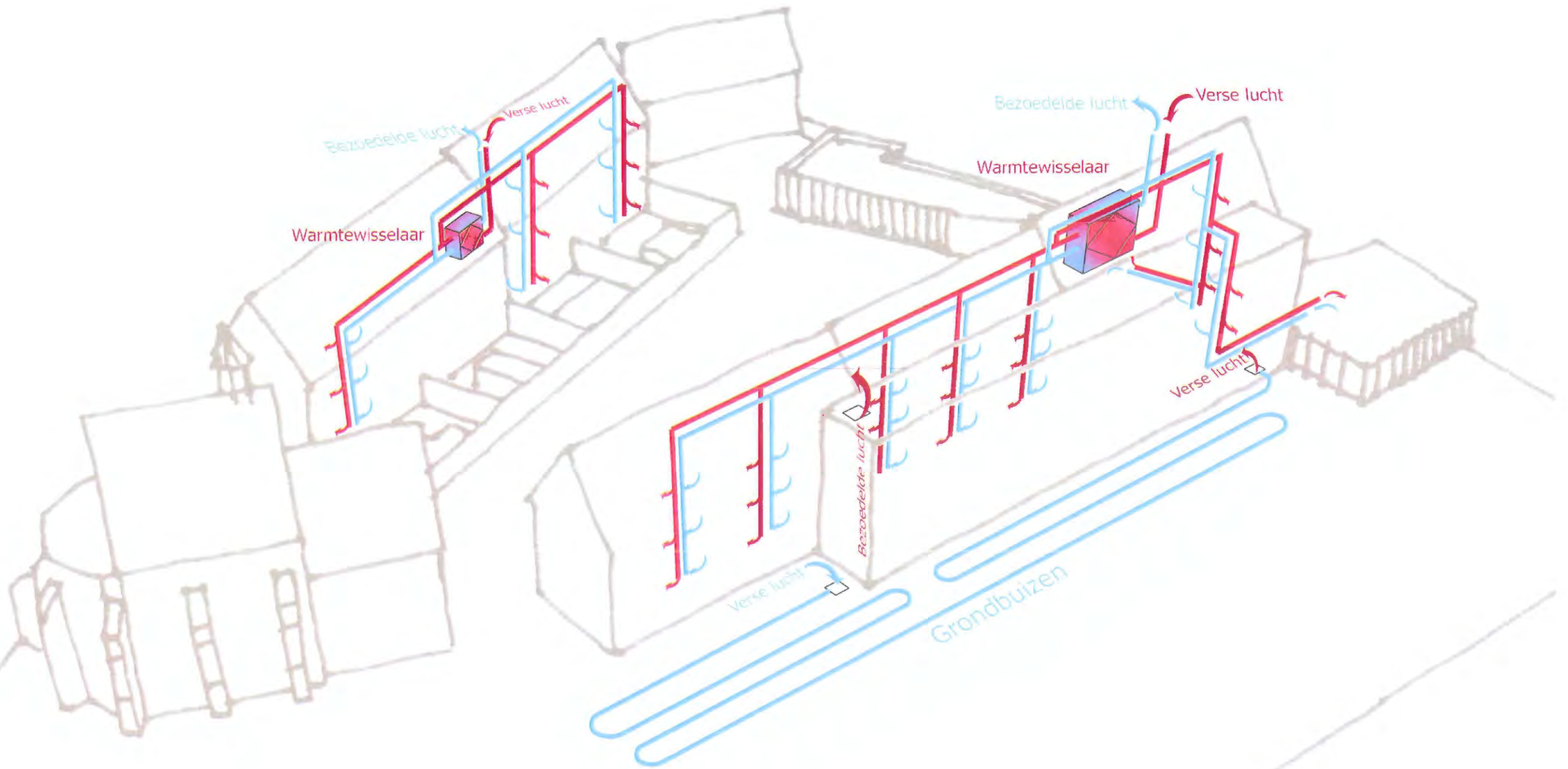
Buffering regenwater voor
WC, tuin, wassen auto's, ...

>> Betekent besparing van
ongeveer de helft
op het stadswater

concept

A. Duurzame bronnen

Grondbuizen

De grond op diepte blijft op constante temperatuur

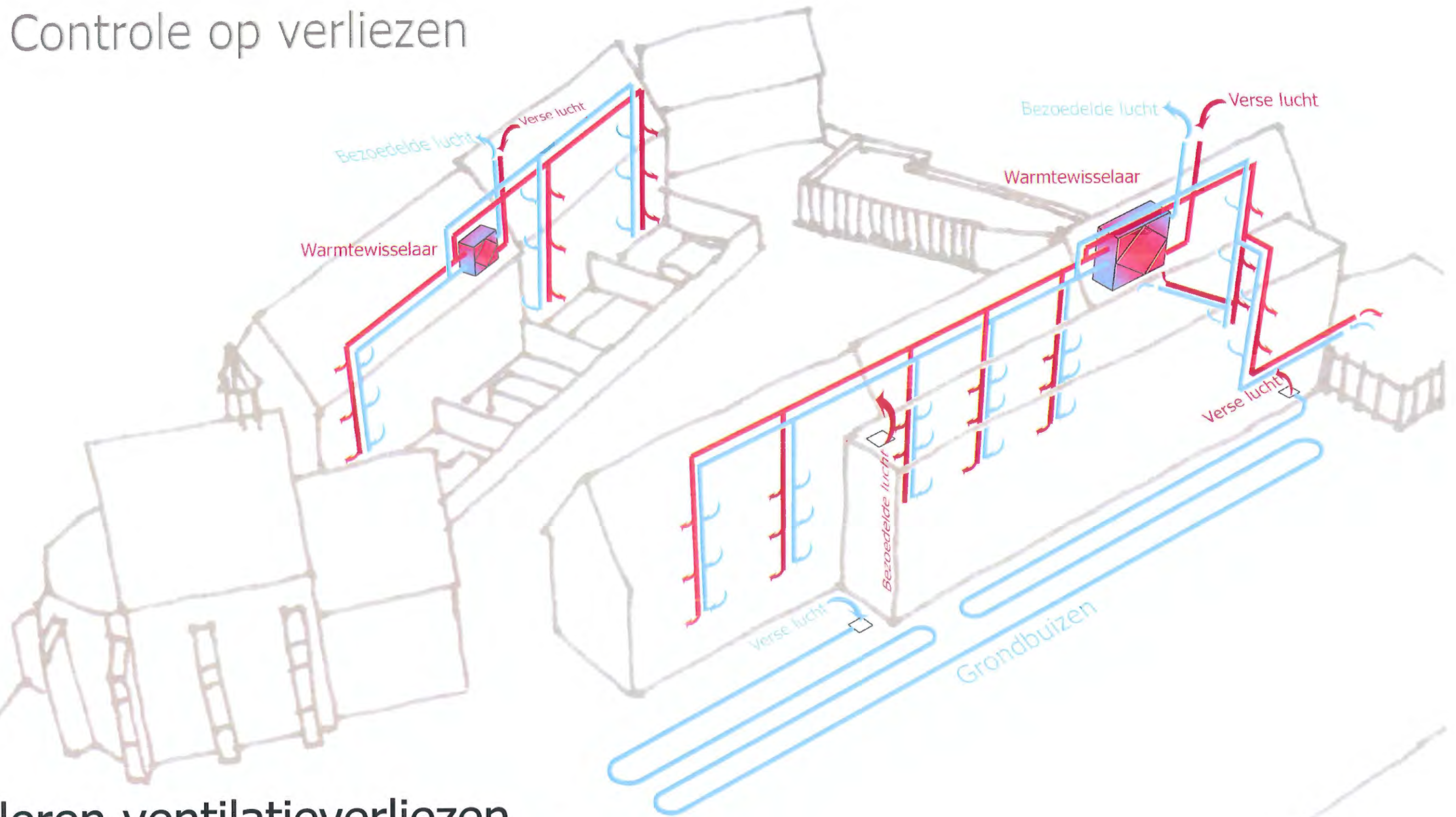
- >> De erdoor gestuurde lucht warmt op in winter en koelt af in zomer
- >> Natuurlijke gecontroleerde ventilatie van wintertuin

↓
concept

A. Duurzame bronnen

- > Gebruik primaire energiebronnen (gas) nog steeds noodzakelijk doch minimaliseren door gebruik hoogrendements-condensatieketels
- > Verwarming ruimtes idealiter met lage temperatuursverwarming (optimale werking condensatieketels bij lage circulatietemperaturen, zoals bij vloerverwarming)
- > In bestaande situatie moeilijk realiseerbaar dus gebruik radiatoren met lage temperatuursverwarming

B. Controle op verliezen

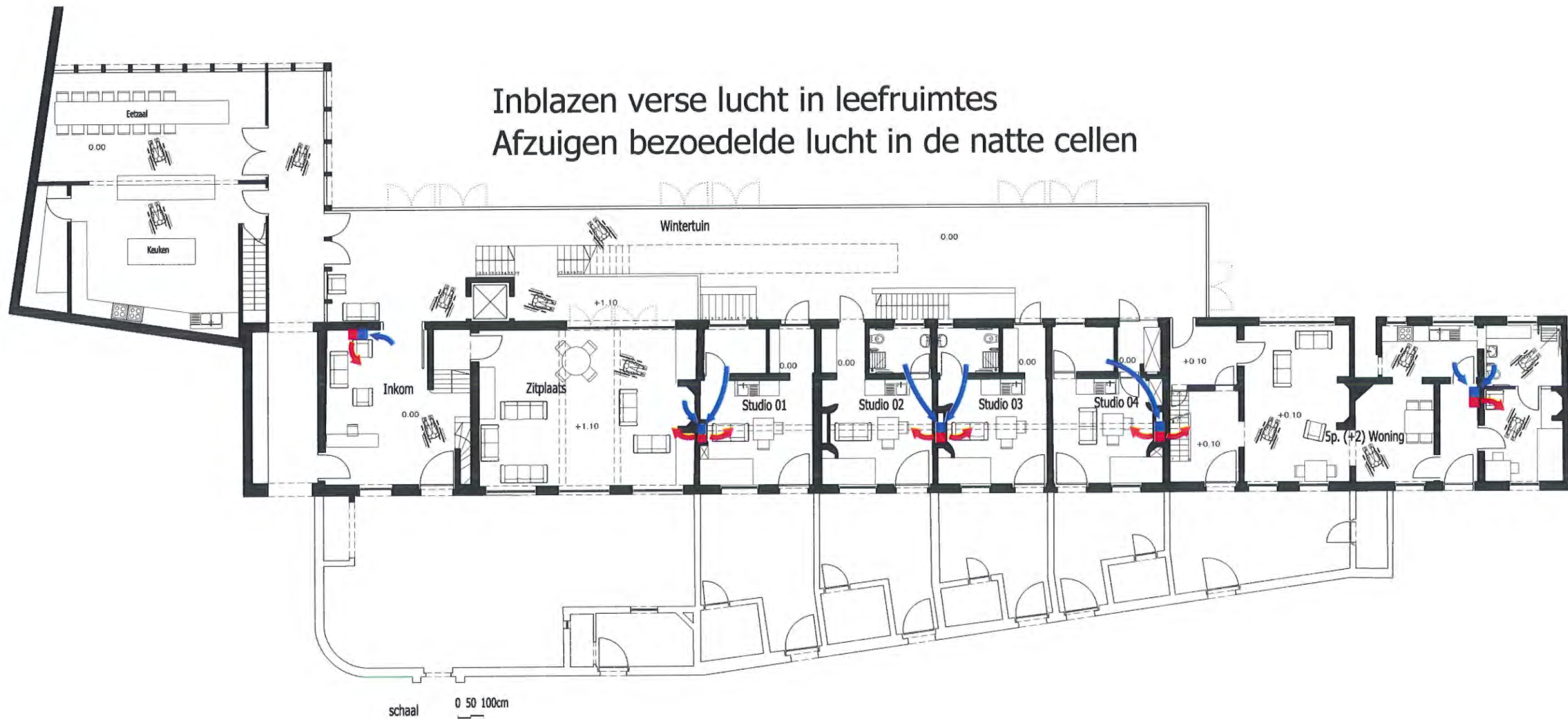

Controleren ventilatieverliezen

- > Ventilatie via warmtewisselaar
- > Warmtewisselaar mogelijks op reeds behandelde lucht doorheen grondbuizen zodat aangezogen lucht deels is afgekoeld (zomer) of opgewarmd (winter)

↓
concept

B. Controle op verliezen

Groepering technieken op de zolders

=> beperken transportafstanden

Horizontale verdeling via zolder

Verticale verdeling via bestaande schouwvolumes

↓
concept

B. Controle op verliezen

Beperken verliezen via buitenschillen

- Is bijna volledig een bestaand volume moeilijk aan te passen is naar compactheid
- Waar mogelijk maximaal isoleren
Vloer- & dakisolatie
Hoogrendementsbeglazing
- Groendak op bezoekerscentrum
Betere thermische isolatie
Bescherming dakdichtingsmembraam
Buffering en verdamping regenwater
Esthetisch beeld van op de verdiepingen vleugels

4.5. Concept voor de buitenruimte

A. Binnenplein

TERUGHOUDENDHEID

Op dergelijke site is uitermate terughoudendheid op zijn plaats.

=> eenvoudig binnenplein in gras, bestaand uitgebreid aan de inkom en kapel

= Teruggrijpen naar oorspronkelijke typologie

De inbreng van het zo ingetogen mogelijk gehouden nieuwe gebouw, is het enige wat getolereerd wordt op dit serene binnenplein.

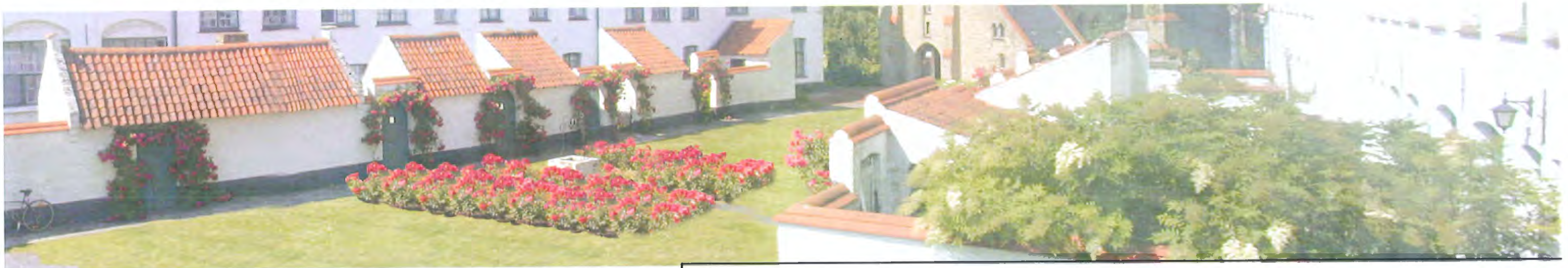
ROOD

Binnenplein = witte muren, rode daken, groen grasveld & grijze looplijnen

Midden: de POMP ... "WATER"

Veld perkrozen groter en structureel als een ware "blok" rozen gezien

Benadrukken uitbundige toets van rode klimrozen aan iedere inkom & rond centrale punt van pomp. Sereniteit van binnenplaats krijgt daarmee uitbundigheids-toets.

↓
concept

GEBRUIKSGEMAK

Betonnen tegels en gegoten beton verwijderen -> anthracietkleurige platines
Sluit TYPOLOGISCH meer aan bij de typologie van het Begijnhof & garanderen door hun vlakheid een uitstekend loop- en rolstoelcomfort.

B. Achtertuin

ONDERSTREEP HET LANDSCHAP

Het zicht op het achterliggende polderlandschap wordt onderstreept.
Een haag wordt laag helemaal rond het terrein getrokken, laag en overkijkbaar

Deze ingreep is **NU al elementair;**

de toekomst van het achterliggende gebied

COMPARTIMENTERENDE BEWEGING naar binnen, waarbij moestuin en siertuin op een overkijkbare manier scheiden.

DE "SUNKEN LAWN"

De 19-eeuwse typologie van de "sunken lawn" wordt integraal behouden en versterkt door beplanten van hellingswanden met bodemsluitende vaste planten met bloei-sierwaarde. De rode mijnsteen wordt als verhardingsmateriaal bewaard. Het rood schrijft zich in een typologie-ondersteunend kleurpalet.

↓
concept

4.6. Concept voor kunstintegratie

DOEL : integratie , maatschappelijke uitstraling , interactief
geen bezigheidstherapie maar optillen naar internationaal niveau
= OUTSIDER ART

METHODE : "Artist in residence" in samenwerking & confrontatie met bewoners

MIDDEL : Tentoonstelling, 1 à 2 projecten per jaar

Voorbeelden:

- Krant groot formaat werk van bewoners gelay-out samen met graficus
- Video eigen opnames bewoners gemixt door videast
- Monumentaal schilderij kapel, interactie tussen schilder & bewoners
- Fotoboek/postkaarten door bewoners onder begeleiding van fotograaf
- Poëzie ism. een dichter

Voorbeelden:

grens tussen de "gewone kunst" en de "outsider art" is heden ten dage aan de orde

Bedoeling is ze met elkaar te confronteren & te laten versmelten

Promotie : via cultuurnetwerk , ibk , ...

↓
concept

4.7. Beelden - simulaties

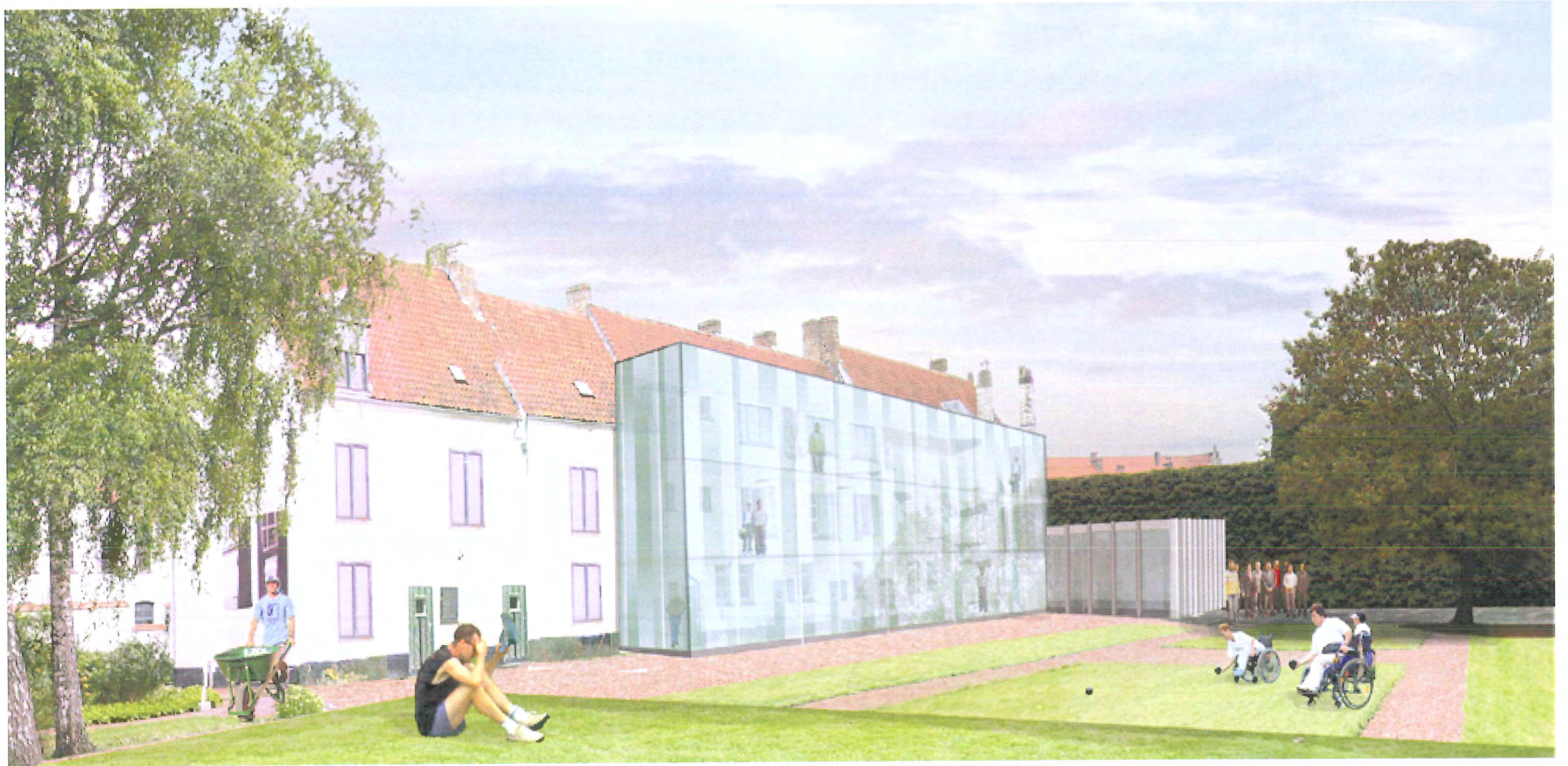
↓
concept

concept

concept

concept

↓
concept

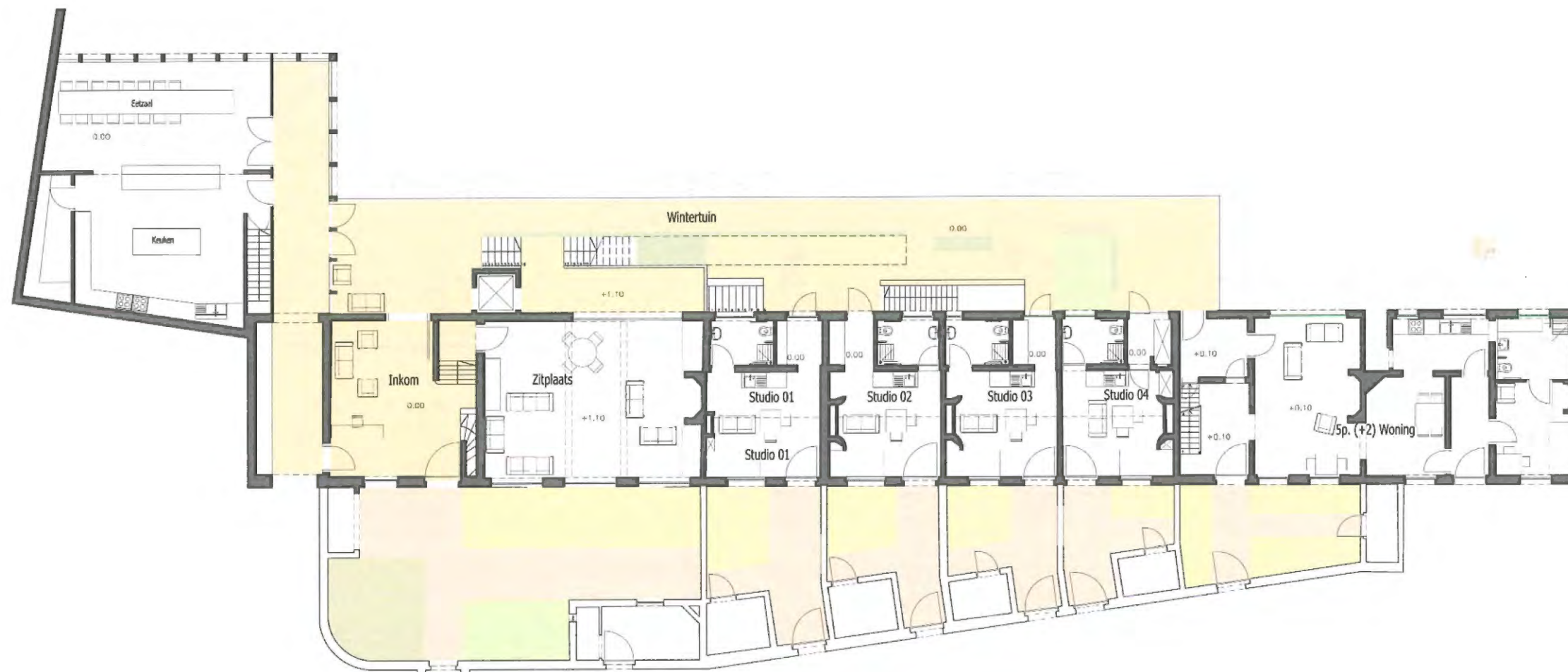
↓
concept

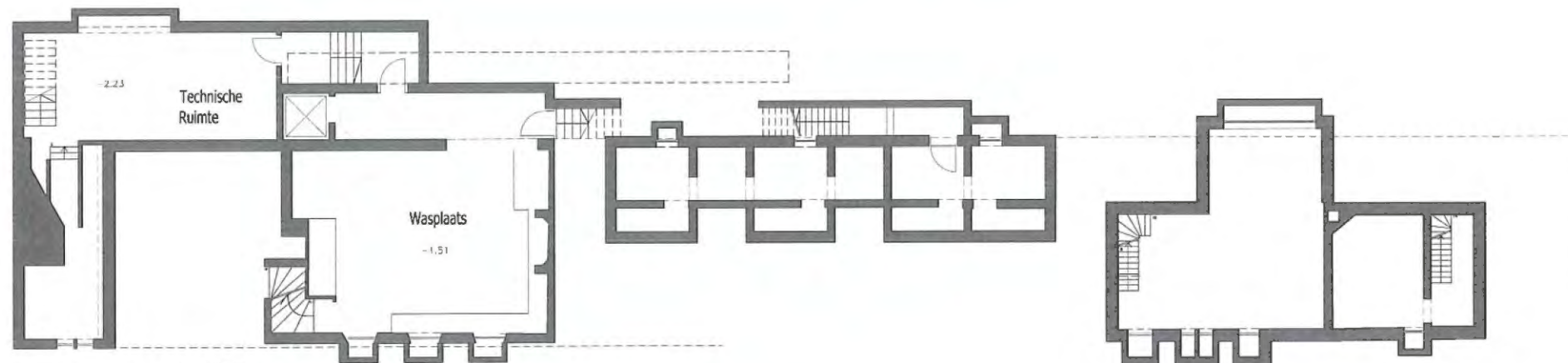
schaal 0 50 100m

Begijnhof Diksmuide
INPLANTING

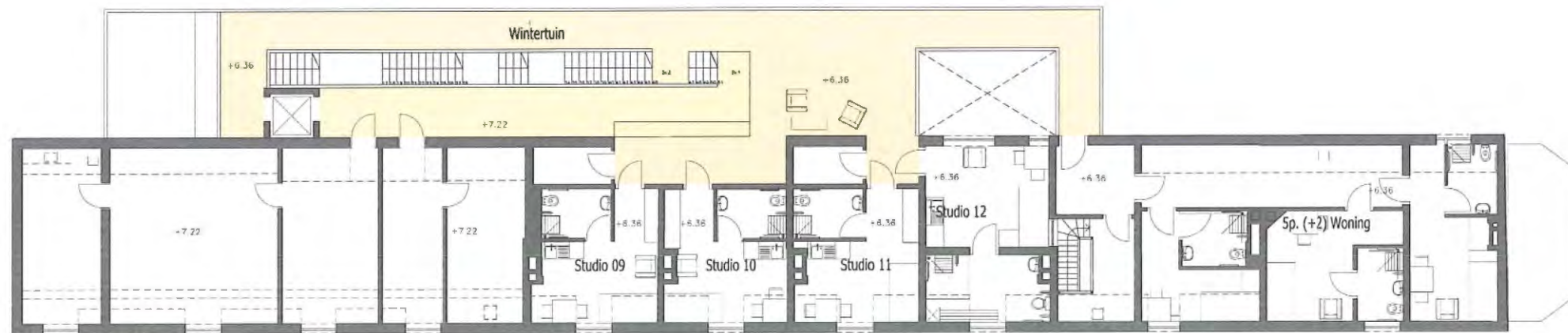

schaal 0 50 100cm
 VLEUGEL 1. GRONDPLAN GELIJKVLOERS

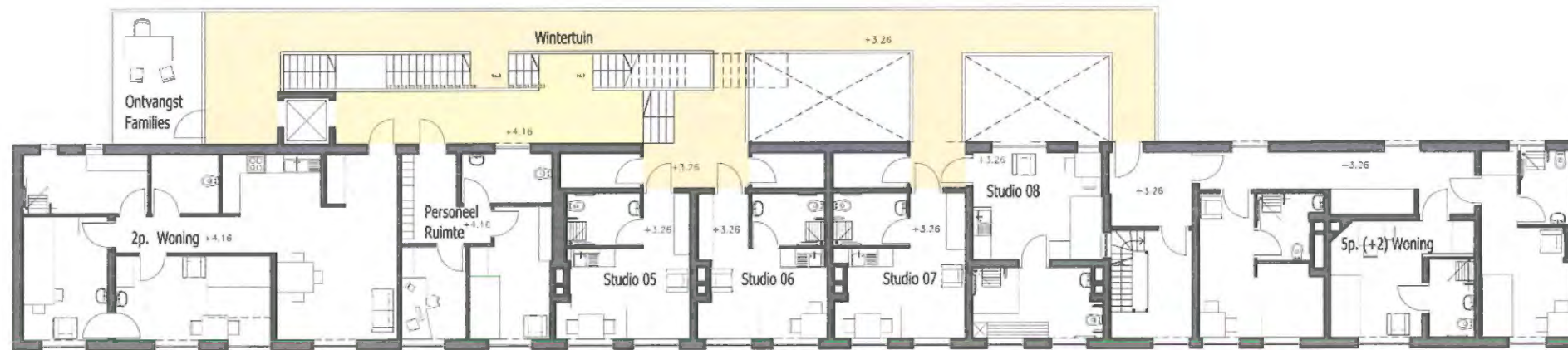

schaal 0 50 100cm
 VLEUGEL 1. GRONDPLAN KELDER

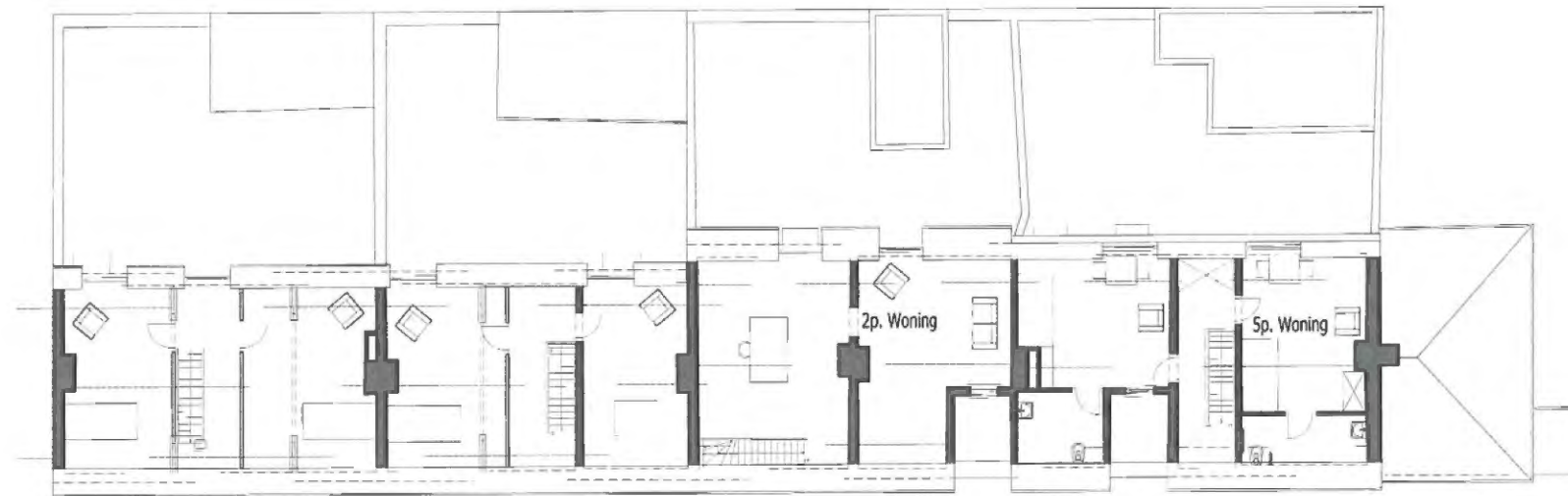

schaal 0 50 100cm
 VLEUGEL 1. TWEEDE VERDIEPING

schaal 0 50 100cm
 VLEUGEL 1. EERSTE VERDIEPING

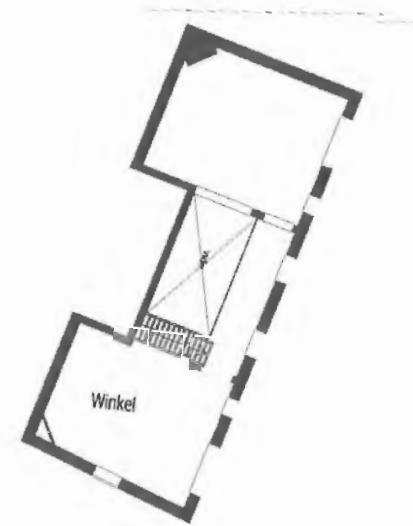
schaal 0 50 100cm
 VLEUGEL 2. TWEEDE VERDIEPING

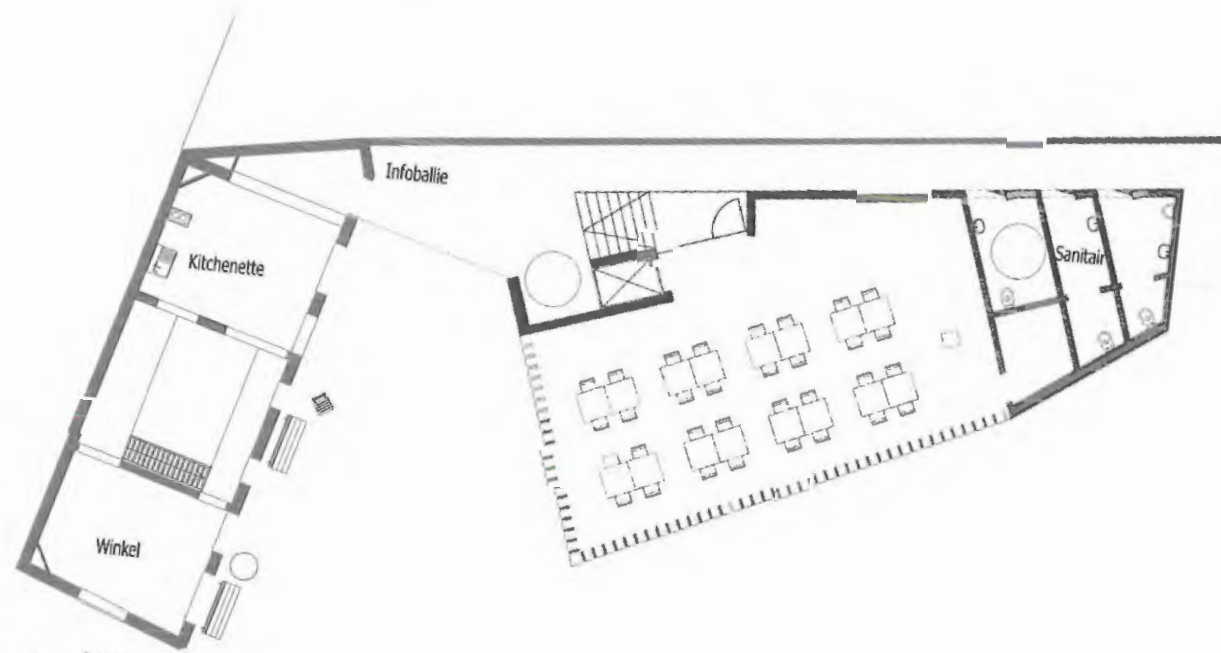
schaal 0 50 100cm
 VLEUGEL 2. EERSTE VERDIEPING

schaal 0 50 100cm
 VLEUGEL 2. GELIJKVLOERS

WINKEL. EERSTE VERDIEPING

schaal 0 50 100cm

WINKEL+BEZOEKERSCENTRUM. GELIJKVLOERS

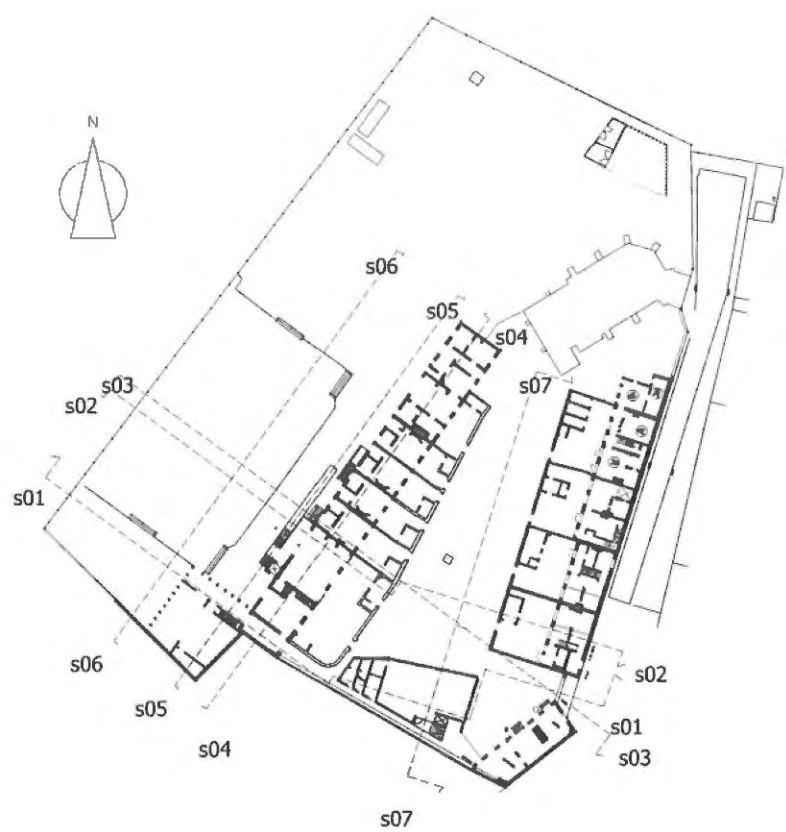

Begijnhof Diksmuide

WOONTOEGEBOUW+BEZOEKERSCENTRUM. GRONDPLAN GELIJKVLOERS,+1

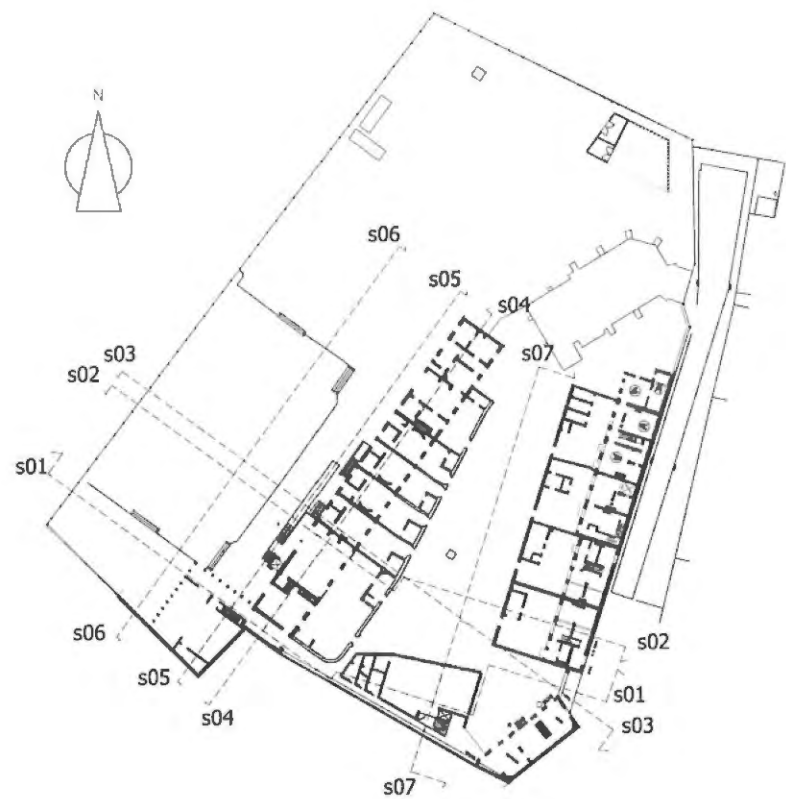

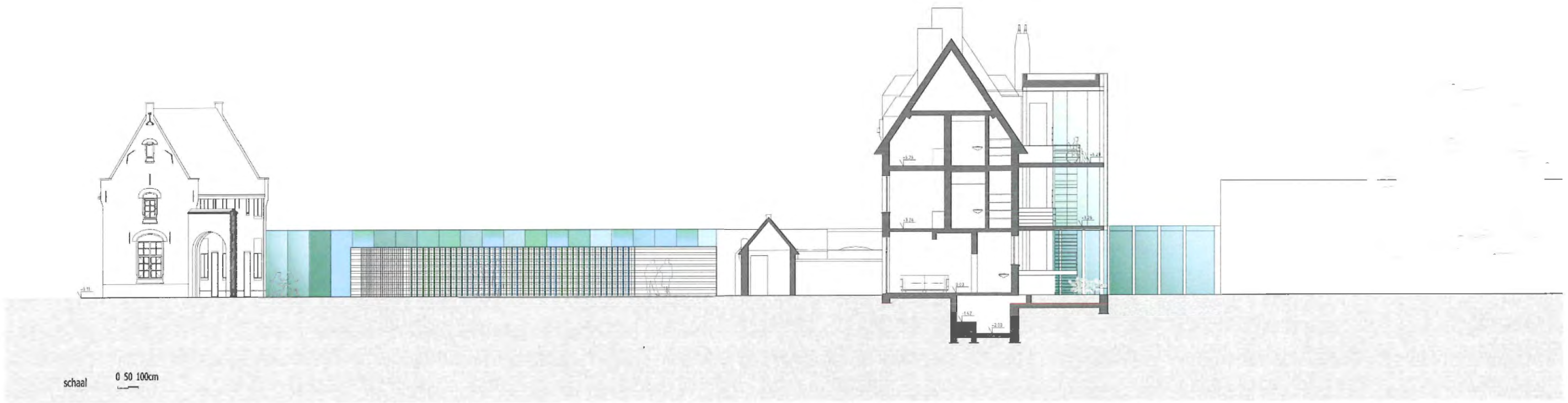
snede 01

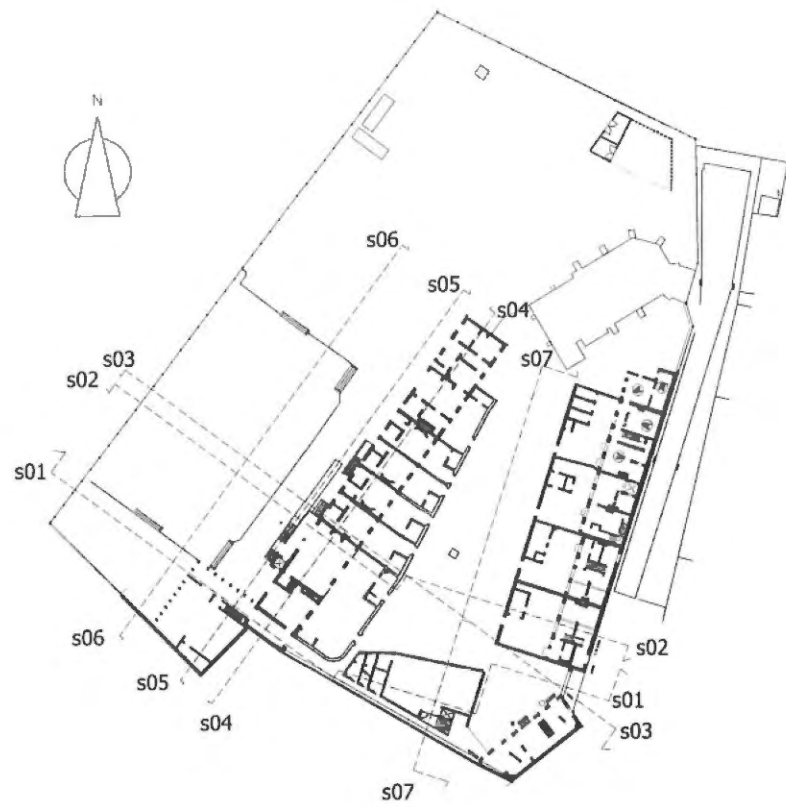

schaal 0 50 100cm
snede 02

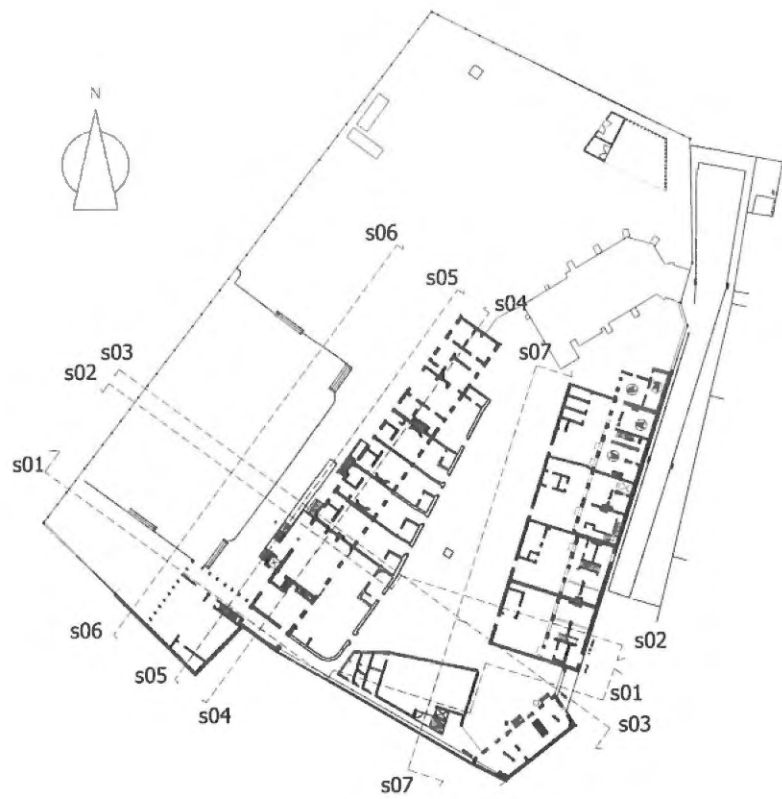

sneede 03

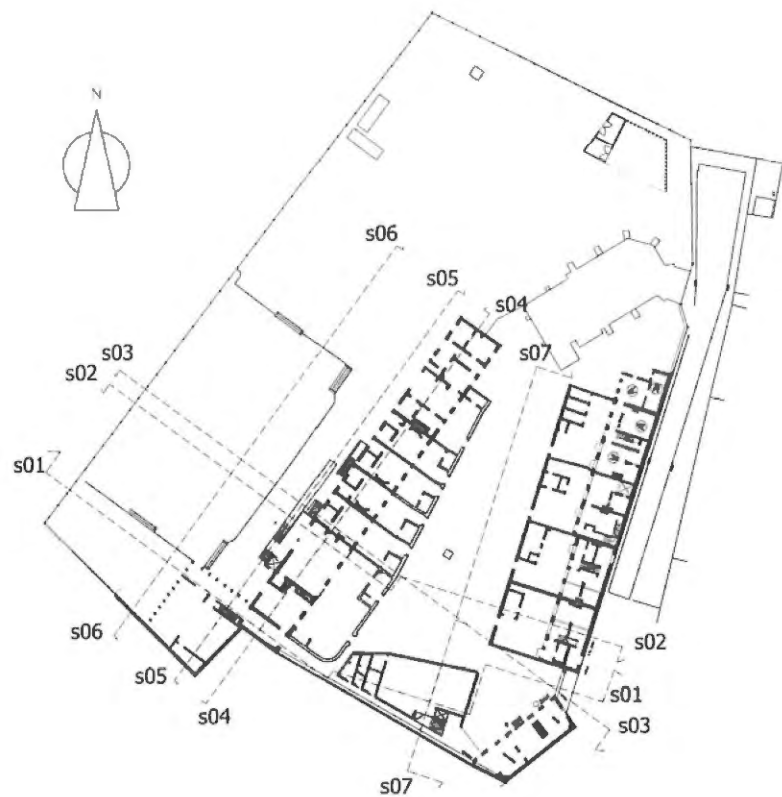

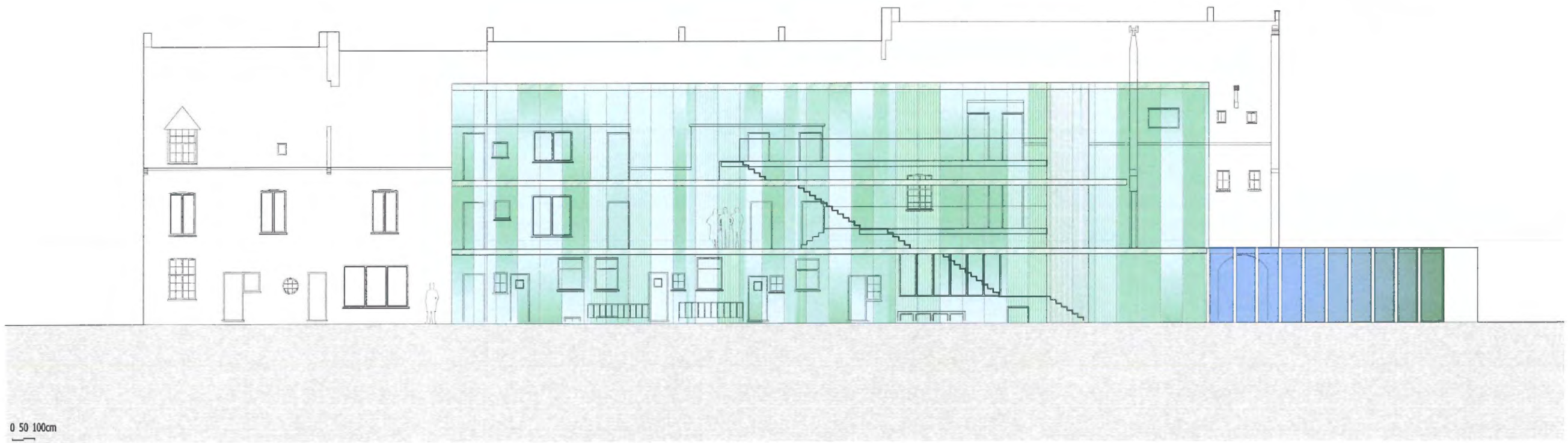
sneede 04

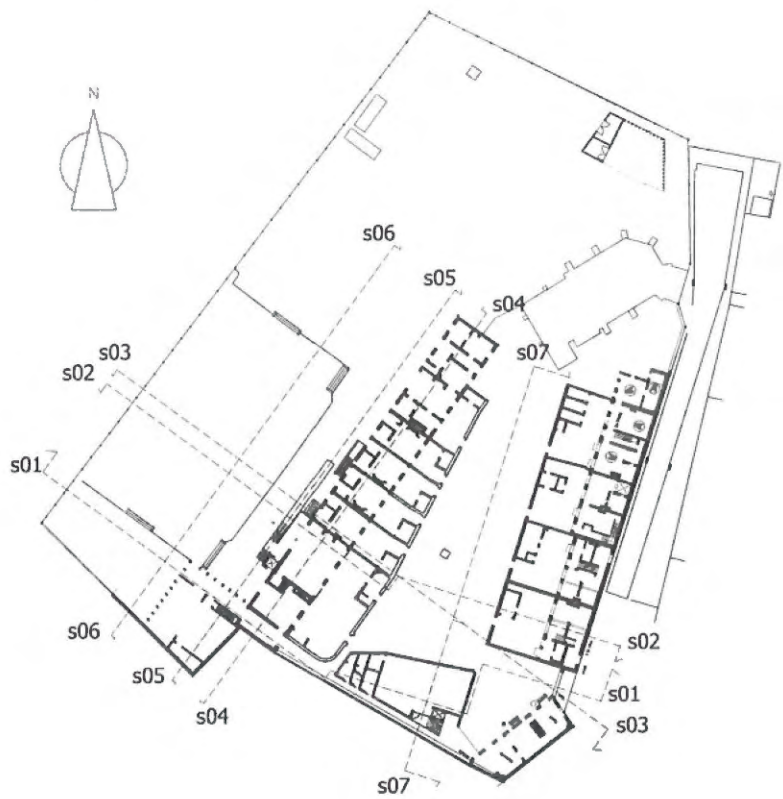

snede 05

sneede 06

snede 07

